

**Tiigrihüppe
haridusportali
Koolielu analüüs
2010. a.
kasutusstatistika ja
kasutajauuringu
põhjal**

Koostaja Kristi Semidor, Tiigrihüppe Sihtasutus

20. märts 2011

Sisukord

Sissejuhatus	2
1. Koolielu portaali kasutamise statistika 2010. aastal	3
1.1. Portaali külastamine	3
1.2. Sisu kasutamise statistika	4
1.3. Koolielu kasutajaskond	5
2. Koolielu portaali kasutajauuring	7
2.1. Koolielu kasutajate vanus, ainevaldkond	7
2.1.1. Kasutajauuringule vastanud õpetajate vanus	8
2.1.2. Kasutajauuringule vastanud õpetajad aineti	8
2.2. Portaali külastamine	8
2.2.1. Kasutajaks registreerumise eelised ehk sammuke veeb 2,0 maailma	9
2.2.2. Portaali sisselogimine	10
2.3. Koolielu seadistamine, portaali võimaluste ärakasutamine	10
2.3.1. E-portfoolio Koolielu portaalis	12
2.4. Koolielu portaali temaatilised kampaaniad ehk kuidas kasutajaskonda aktiveerida	14
2.4.1. Kasutajate aktiivsus portaali võimaluste ärakasutamisel	14
2.5. E-kursused ja õppimisüritused Koolielus. Õpikogukonnad Koolielu portaalis	17
2.5.1. E-kursused	19
2.5.2. Õppimisüritused	20
2.5.3. Õpikogukonnad Koolielus	22
2.6. Koolielu ja õpilased	25
2.7. Koolielu tegevuste huvitekitavus	27
2.8. Koolielu – õppematerjalide ait	28
2.9. Töövahendid	35
2.10. Vestlusring	36
2.11. Kuulutused ehk töökuulutused, kursused Koolielus	37
2.12. Koolielu avaleht, funktsionaalsused, kujundus	38
2.11. Kasutajauuringut kokkuvõtavad küsimused	38
3. Kokkuvõte ja järeldused	41
4. Kasutatud kirjandus	42
5. Lisad	43
5.1. Kasutajauuringu küsimused	43

Sissejuhatus

Tiigrihüppe haridusportaal Koolielu on õpetajatele haridusuudiseid edastanud ja õppematerjale koondanud alates 2001. a. sügisest – nimelt arendas sihtasutus Koolielu portaali välja 1999. a. Tallinna Pedagoogikaülikooli initsiatiivil loodud Õpetaja Võrguvärvast. Praeguse TLÜ Haridustehnoloogia Keskuse juht Mart Laanpere kirjutas Õpetaja Võrguvärvaga (ÖVV) kohta 2000. a. aprillikuu Phare ISE infolehes: „Phare ISE juhtrühma koosolekul 1999. aasta suvel hakkas idanema mõte virtuaalse kokkusaamiskoha loomiseks Internetti, mille kaudu saaks vahendada eesrindlike koolide ja õpetajate kogemusi infotehnoloogia rakendamisel õppetöös, õpetajate endi valmistatud õppematerjale ning ehk isegi eelmainit teise taseme kursuseid WWW-põhise kaugkoolituse teel.“ /---/ „Esimeseks põhimõtteks ÖVV vundamendis on veendumus, et igasugune (s.h. ka infotehnoloogiline) innovatsioon koolis saab tulemuslikult toimida üksnes evolutsioonilisel moel, toetudes entusiastide nakatavale eeskujule ja nende poolt läbiproovitud meetodite, vahendite ja võtete (*best practice*) levitamisele. Tuleb vaid selleks nakatamiseks soodsad tingimused luua...“ Toonane kirjeldus näitab TLÜ Haridustehnoloogia Keskuse uuendusmeelsust, kirjeldus iseloomustab väga hästi võrguvärvast edasiarendatud Koolielu portaali 2009. a. lõpus uuendatud versiooni. Tundub, et tänaseks on nakatajad ja nakatuda-soovijad valmis oma kogemusi vahetama. Projektipõhine Õpetaja Võrguvärv oli selle aja kohta ehk liigagi uuendusmeelne.

Tiigrihüppe Sihtasutuse abil loodi Koolielu portaal, mis oli kõigile avatud, kuhu sisse logima ei pidanud. 2001. a. loodud Koolielu vastas märksõnale „veeb 1.0“, kus kasutaja oli üsna passiivne tarbija (osaleda sai vestlusringis, aga õppematerjalide või uudiste ülespanekuks tuli pöörduda toimetuse poole). Ajad muutusid, kool muutus, suhtluskeskkonnad muutusid, õpetajad hakkasid tasapisi suhtlema virtuaalses maailmas, ainealased kogukonnad veebis ei olnud enam utoopia. Uus aeg nõudis uut lähenemist ka portaali arenduses, nii valmis 2009. a. lõpus koostöös Tallinna Ülikooli Haridustehnoloogiakeskusega uus Koolielu, märksõnale „veeb 2.0“ vastav, uue näo ja lisafunktsioonidega, kasutajate aktiivsele sisuloomele kaasa aitav haridusportaal. Tundub, et õpetajaskond on selle võimaluse kasutamiseks valmis. Sügisel on täitumas 10 aastat Koolielu portaali käivitamise algusest.

Selleks, et otsustada, kas uuenenud portaal vastab õpetajate ootustele, kuidas leida edasiminekuks õige tee, mõista, kes ikkagi on haridusportaali sihtgrupp, ning astuda samme sihtgrupi ootuste täitmiseks, tuli kasutajaskonda uurida. Tiigrihüppe Sihtasutus viis Koolielu kasutajate hulgas läbi 15. detsembrist 2010 kuni 15. jaanuarini 2011 kasutajauuringu.

Antud analüüs koosneb kahest suuremast osast. Esimeses osas on ära toodud portaali kasutuse statistilised näitajad, teises kasutajauuringu tulemused.

Suur tänu kõigile Koolielu kasutajauuringule vastanutele, kes mahuka küsitluse täitmise ette võtsid. Kommentaarid ja küsimused oodatud Kristi Semidori meiliaadressile kristi.semidor@tiigrihype.ee

1. Koolielu portaali kasutamise statistika 2010. aastal

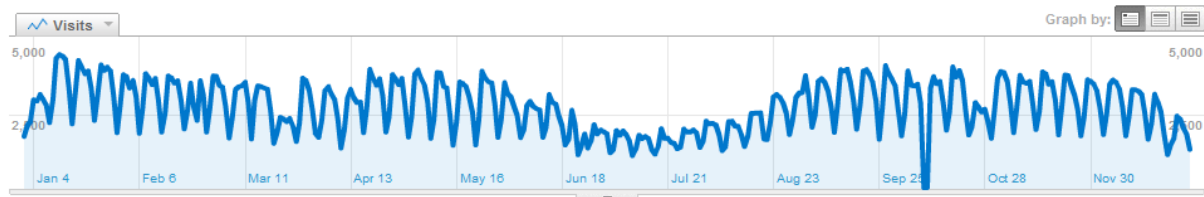
Analüüsi esimene ehk statistiline osa koosneb portaali külastamise statistikast ning kasutajaskonna ülevaatest. Kasutusstatistika on esitatud 2010. a. põhjal, kasutajaskonda vaatlеме 2011. a. märtsikuu seisuga.

1.1. Portaali külastamine

Koolielu statistika on kättesaadav veebipõhise statistikaprogrammiga Google Analytics.

Dashboard

Jan 1, 2010 - Dec 31, 2010

Site Usage

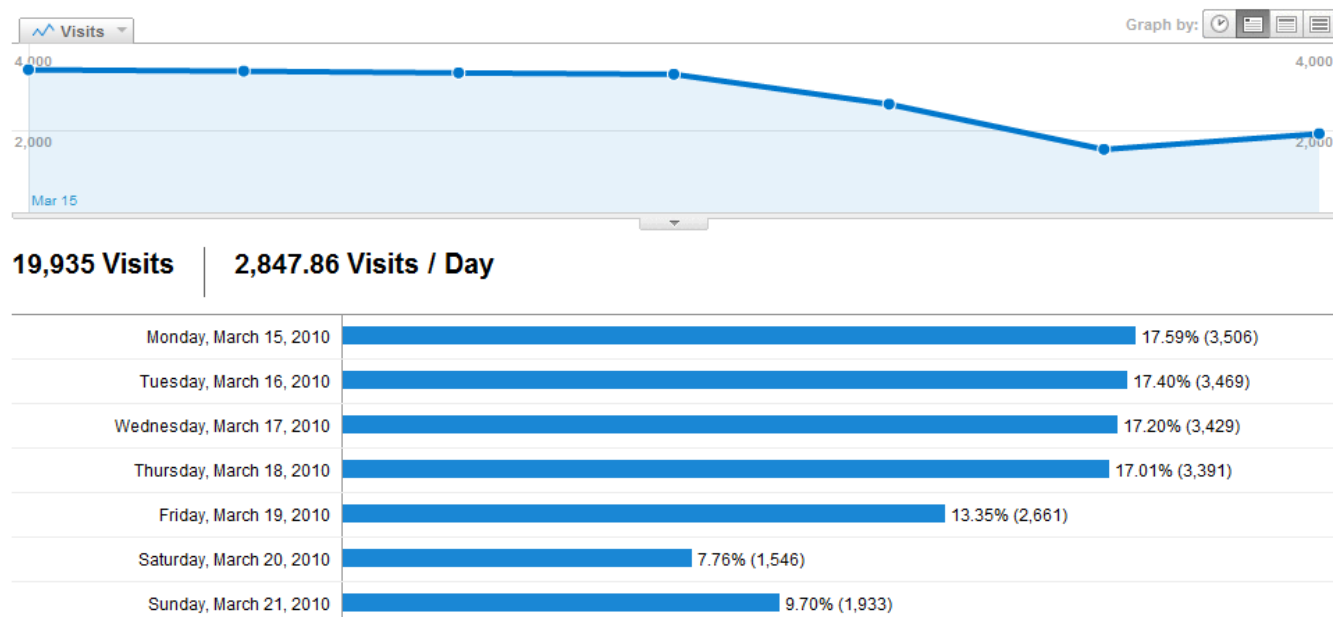
Joonis 1. Koolielu külastuste arv 2010. a.

Koolielu külastuste arv päevas oli 2010. a. keskmiselt 2780. Kuna nädalavahetustel kasutatakse portaali vähem (aasta peale vähendab see päevast keskmist külastust tublisti), siis on allpool ära toodud ka ühe keskmise nädala külastuste arv. Unikaalseid külastusi on raske täpselt hinnata, kuna Koolielu külastatakse sageli kooli arvutiklassist, seetõttu ei ole teada, kas samast arvutist vaatab Koolielu üks või mitu inimest.

Joonis 2. Koolielu külastuste ülevaade

Koolielu külastatavuse kohta näide ühest nädalast märtsikuus – 15.-21. märts 2010. Protsentide järel sulgudes on päevane külastuste arv.

Joonis 3. Koolielu külastatavus ühe nädala jooksul

Enamasti kasutatakse Koolielu vaatamiseks veebilehitsejana Internet Explorerit, teisel kohal on Firefox, kolmandal Chrome.

	Browser	Visits	Visits
1.	Internet Explorer	597,012	58.86%
2.	Firefox	369,051	36.38%
3.	Chrome	28,726	2.83%
4.	Safari	9,615	0.95%
5.	Opera	8,515	0.84%
6.	Mozilla	613	0.06%
7.	Konqueror	295	0.03%
8.	SeaMonkey	170	0.02%
9.	Opera Mini	109	0.01%
10.	Mozilla Compatible Agent	90	0.01%

Joonis 4. Veebilehitsejad, mille kaudu peamiselt Koolielu vaadatakse

1.2. Sisu kasutamise statistika

Järgnevast tabelist nähtub, et Koolielu kõige külastatavamaks alajaotuseks 2010. a. jooksul on „Õppeained“ ehk õppematerjalide avaleht (sama tähendab ka „Aineõpetajale“), teisel kohal uudised, kolmandal kuulutused,

seejärel vestlusing, siis töövahendid ja Koolielu otsing.

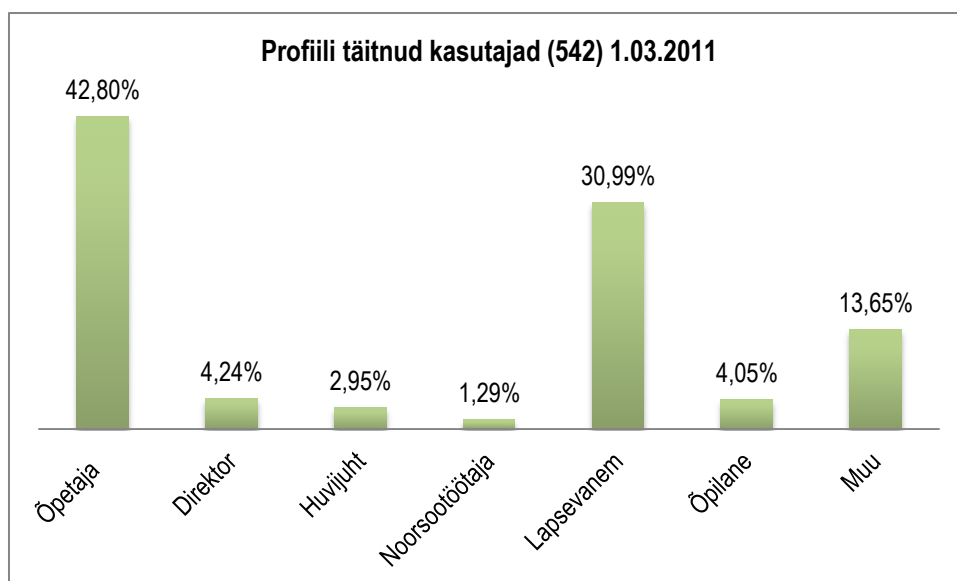
	Page Title None ▾	Pageviews ↓	Unique Pageviews	Avg. Time on Page
1.	Koolielu	1,047,756	845,383	00:02:11
2.	Koolielu: Õppeained	644,042	401,412	00:00:22
3.	Koolielu: Uudised	139,815	105,778	00:00:31
4.	Koolielu: Aineõpetajale	132,545	88,530	00:00:18
5.	Koolielu: Pakun tööd	130,147	90,676	00:00:30
6.	Koolielu: Kuulutused	102,151	75,524	00:00:22
7.	Koolielu: Arutelu	99,351	59,427	00:00:44
8.	Koolielu: Töövahendid	80,482	59,209	00:00:29
9.	Koolielu: Otsing	55,335	43,047	00:00:25
10.	Koolielu: Otsin tööd	51,276	32,643	00:00:33
11.	Koolielu: Koolielu portaali sisselogimise leht	38,620	24,830	00:00:22
12.	Koolielu: Avalaht	37,279	21,029	00:00:50
13.	Koolielu: Kursused	25,195	18,172	00:00:24
14.	Koolielu: Kogukond	24,739	15,896	00:00:25
15.	Koolielu: Otsingu tulemused	21,821	9,564	00:00:24
16.	Koolielu: Kõik kogukonnad	17,306	12,528	00:00:24
17.	Koolielu: Kõik kasutajad	12,796	10,989	00:00:11
18.	Koolielu: Sõprade blogipostitused	7,961	5,370	00:00:11
19.	Koolielu: Registreeri	7,216	5,170	00:01:26
20.	Koolielu: Minu kogukonnad	6,879	4,546	00:00:19

Joonis 5. Koolielu 20 populaarsemat sisulehekülge 2010. a.

1.3. Koolielu kasutajaskond

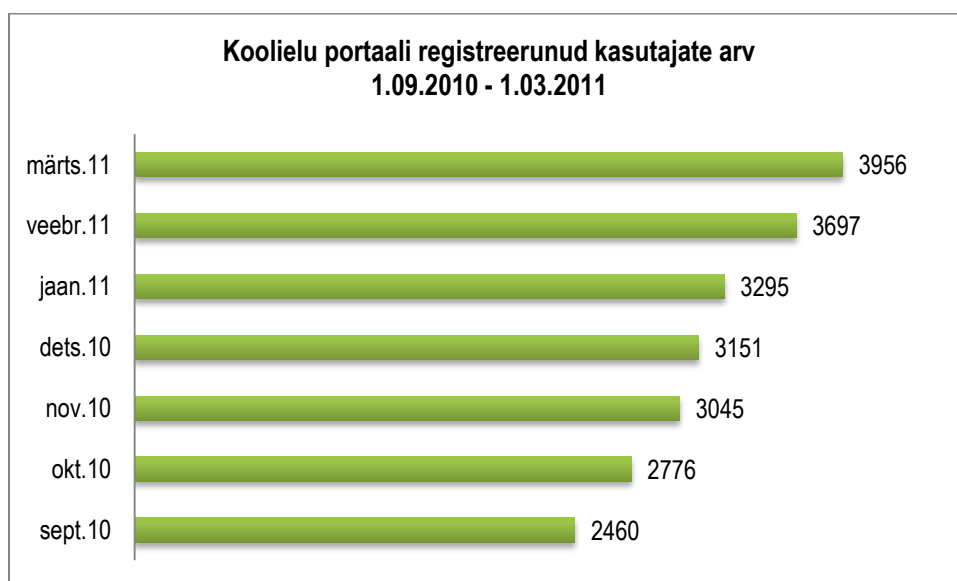
Kasutajaks registreerunud ei olnud varem kohustust märkida oma profiilile, kellega tegemist. Alates 1. detsembrist 2010 on enda profiili täitmine kohustuslik registreerunud kasutajale, kui ta esmakordselt portaali sisse logib. Seetõttu on suur hulk kasutajaid jätnud info lisamata. Märtsikuu alguse seisuga on kasutajaid kokku: 3956, neist 45 on administraatori-ainemoderaatori rollis, ülejäänud 3911 tavakasutajad.

3911 tavakasutajast on enda profiili täitnud 542 inimest ehk vaid 13,85%. Üldsõnaliselt võib öelda, et need protsendid peegeldavad Koolielu kasutajaskonda – enamuse moodustavad õpetajad, ülejäänud on lapsevanemad ning teised koolitöötajad ja õpilased.

Joonis 6. Profiili täitnud kasutajate statistika

Koolielu portaali kasutajaks registreerunu hüvesid märganute arv kasvab iga kuuga, 2010.-2011. õppeaastal on alates 1. septembrist 2010 registreerunud kasutajaid juurde tulnud 1496 (1.03.2011 seisuga).

Joonis 7. Koolielu portaali registreerunud kasutajate arv

2. Koolielu portaali kasutajauuring

Koostöös Tallinna Ülikooli Haridustehnoloogia Keskusega sai Tiigrihüppe haridusportaal Koolielu uue kuue – lisaks portaali uuele välimusele said kasutajad juurde palju uusi kasutusvõimalusi. Uuendatud Koolielu hakkas tööle 19. detsembril 2009. Pikaajaliselt ühetaolist portaali kasutanud õpetajatel oli esialgu raske uue keskkonnaga harjuda, kuid tasapisi võeti portaal omaks. Aasta pärast kasutuselevõttu korraldasime Koolielu kasutajaskonna seas uuringu, et kasutajate arvamust edasiste otsuste tegemisel arvesse võtta.

Kasutajauuringu viisime läbi 15. detsembrist 2010 kuni 15. jaanuarini 2011. Küsimustiku bänner vilkus kuu aja jooksul Koolielu portaali avalehel, lisaks avaldasime teate kasutajauuringu toimumise kohta ka Tiigrihüppe Sihtasutuse uudiskirjas (uudiskirja saajate arv on 1070) ning saatsime masspostitusena kirja uue Koolielu võimalusi kasutades kõigile kasutajaks registreerunutele (sel hetkel oli Koolielu kasutajaks registreerunud 3200).

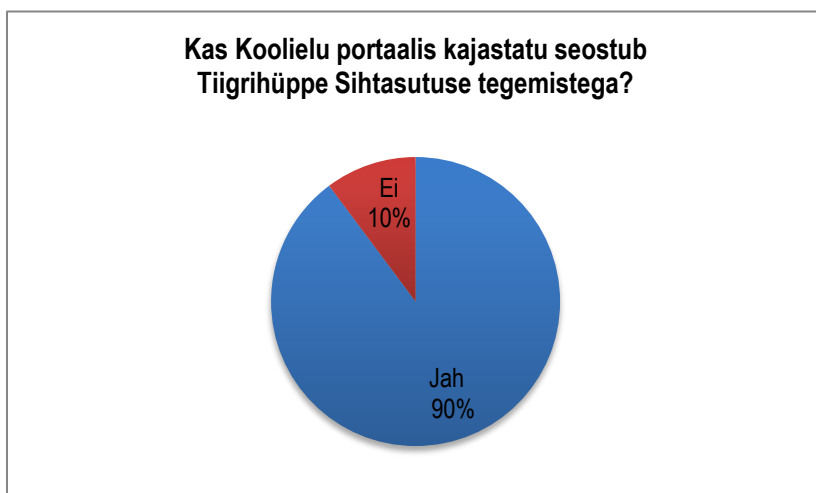
Kasutajauuringule vastas 132 inimest, neist 118 õpetajat, 8 muud huvilist ja 6 õpilast. Kuna nii õpilased kui ka muud huvilised (kelle hulgas oli nii lapsevanemaid, raamatukogutöötajaid kui ka koolitajaid) moodustasid vastanute gruppide seas marginaalse osa ja need andmed ei oleks andnud adekvaatset pilti selle kohta, mida õpilased või lapsevanemad tegelikult eelistavad ja tahavad, otsustasime analüüsida õpetajate vastuseid. Üldhariduskoolide õpetajad on algusest peale olnud Koolielu peamine sihtgrupp.

Koolielu kasutajauuringu küsimused püüdsid detailideni lahata Koolielu portaali pakutavate võimaluste kasutamist.

Kõigepealt uurisime õpetajatelt, kas Koolielu portaal seostub Tiigrihüppe Sihtasutuse tegemistega. Saime rõõmustava sõnumi, et õpetajaskond näeb Koolielu portaali sihtasutuse häälekandjana.

2.1. Koolielu kasutajate vanus, ainevaldkond

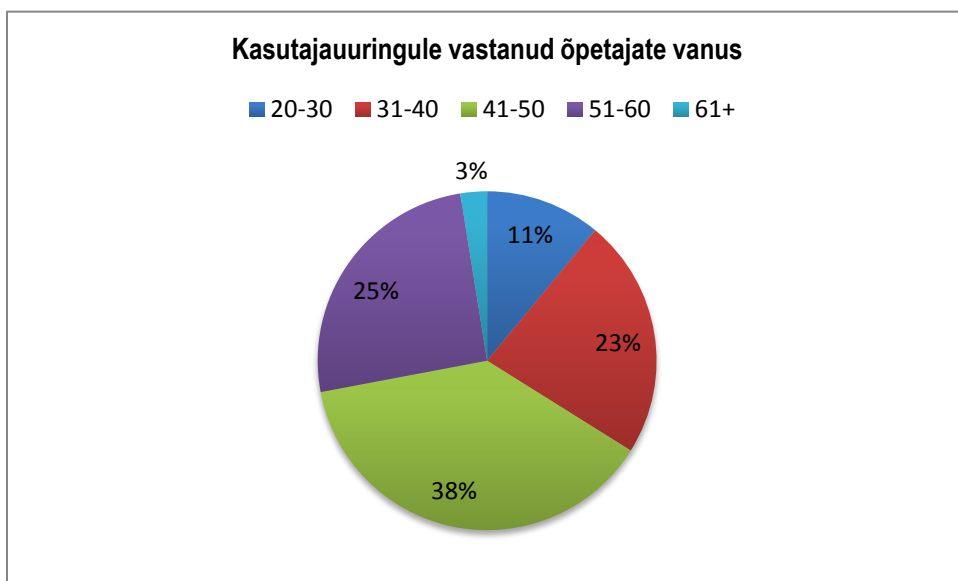
Infotehnoloogia kasutamine õppetöös on muutunud igapäevase koolielu harjumuspäraseks osaks, Tiigrihüppe Sihtasutuse soov on oma kasutajad selles igati toetada ning soodustada koostööd ja üksteiselt õppimist. Sihtasutus on Koolielu portaali arendamisega tegelenud aastaid, Koolielu kaudu püüabki sihtasutus haridusuuendusele kaasa aidata, kutsuda portaali uuendusmeelseid õpetajaid oma kogemusi jagama. Küsisime õpetajate käest, kas Koolielu portaal seostub neile üldse Tiigrihüppe Sihtasutusega. Vastus rõõmustas: 90% seostab portaalis kajastatud sihtasutuse tegemistega.

Joonis 8. Koolielu ja Tiigrihüppe Sihtasutuse seostamine

2.1.1. Kasutajauuringule vastanud õpetajate vanus

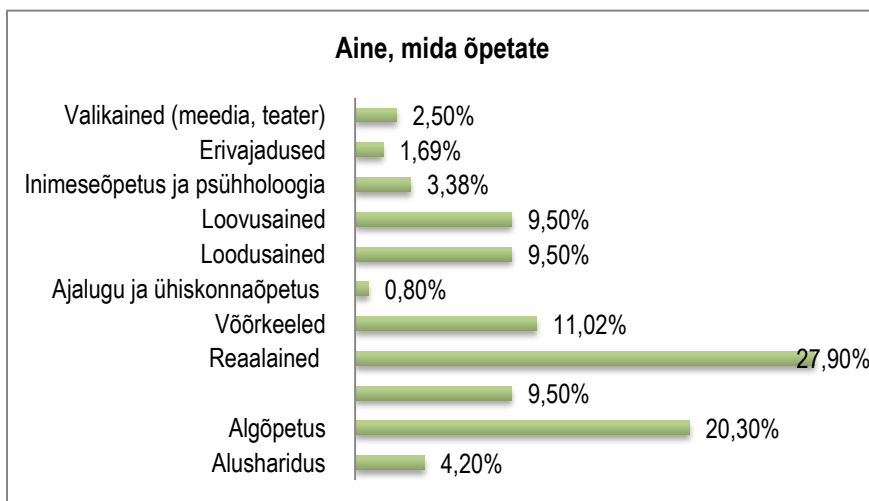
Enamus vastanutest ehk 38% on 41-50-aastased, 25% vastanuist on 51-60-aastased, 23% 31-40-aastased, 11% 20-30-aastased, 3% vanus ületab 61. eluaasta piiri.

Joonis 9. Kasutajauuringule vastanud õpetajate vanus

2.1.2. Kasutajauuringule vastanud õpetajad aineti

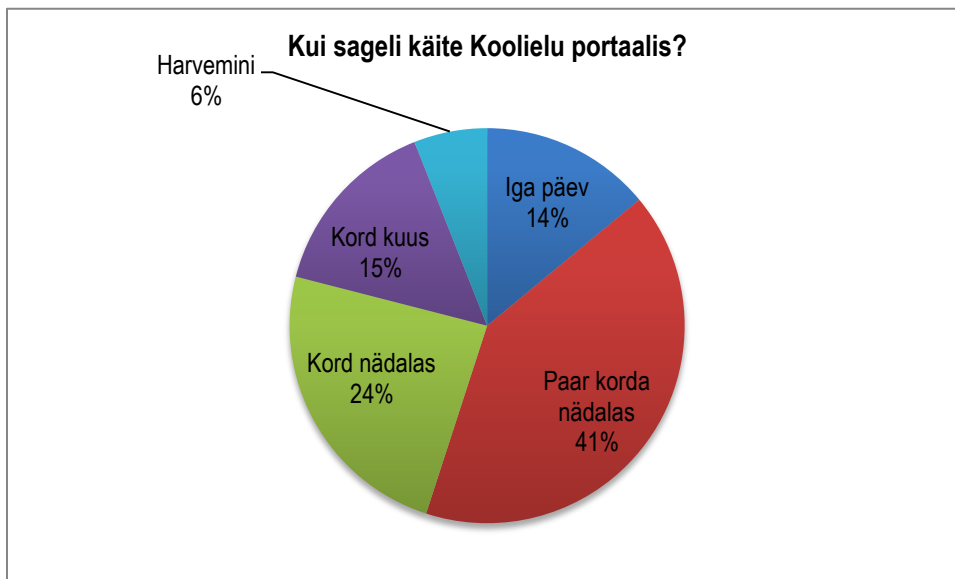
Aineti jagunesid küsitlusele reageerinud õpetajad järgmiselt: kõige rohkem oli vastanute hulgas reaalinete õpetajaid (27,9%), järgnesid algõpetuse ehk klassiõpetajaid (20,3%), võõrkeelte õpetajad (11,02%), aktiivsed vastajad olid ka loovusainete (9,5%), emakeele ja kirjanduse (9,5%) ja loodusainete (9,5%) õpetajad.

Joonis 10. Kasutajauuringule vastanud õpetajad aineti

2.2. Portaali külastamine

Enamus (41%) küsitlusele vastanud õpetajatest külastab Koolielu portaali paar korda nädalas, kord nädalas külastab Koolielu 24%, kord kuus 15% ja harvemini 6% õpetajatest. Iga päev külastab Koolielu vastanud õpetajatest 14%.

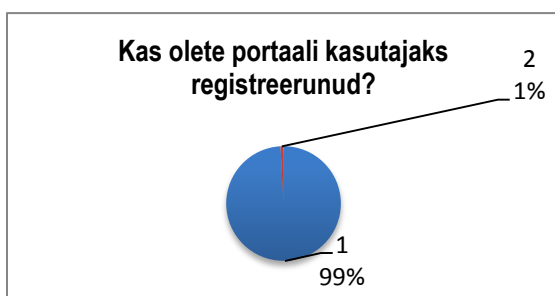
Joonis 11. Portaali külastamise sagedus

2.2.1. Kasutajaks registreerumise eelised ehk sammuke veeb 2,0 maailma

Selleks, et Koolielu kasutaja kiiresti talle huvipakkuvat infot jõuaks, on loodud sektsioon „Minu Koolielu“. Iga kasutaja saab „Minu Koolielu“ vastavalt oma vajadustele seadistada ning „tõmmata“ oma töölauale huvipakkuvat infot „vidinate“ abil. Kui on soov saada kiirelt ülevaadet värskematest portaali lisatud õppematerjalidest, siis tuleb valida vidin „Uued õppematerjalid“ ning seadistada seal vastav aine; kui kasutaja soovib, et kogukonnad, kuhu ta kuulub, oleks hiireklõpsu kaugusel, siis valib ta vidinate galeriist „Minu kogukonnad“ jne. Igal Koolielu kasutajal on oma profiil, profiili lehte on võimalik nii häälestada, et teised kasutajad saaksid kiiresti ülevaate, mis teile huvi pakub ja mida olete Koolielu portaalis teinud – näiteks missuguseid õppematerjale avaldanud, missugustesse kogukondadesse kuulute. Huvipakkuva profiiliga kasutaja võite lisada endale sõbraks. Lisaks sellele saab nii „Minu Koolielu“ kui ka oma profiili RSS-voogudena tuua infot teistest keskkondadest – näiteks pilte fotode jagamise keskkonnast Flickr või postitusi ajaveebidest või Twitterist.

Kõige tähtsam uues Koolielus on see, et portaali registreerunud kasutajal on võimalik ise Koolielu infot sisestada – lisada saab uudiseid, kuulutusi, õppematerjale.

Suurem enamus (90%) vastanud õpetajatest on ka Koolielu portaali kasutajaks registreerunud, 10% ei ole seda teinud.

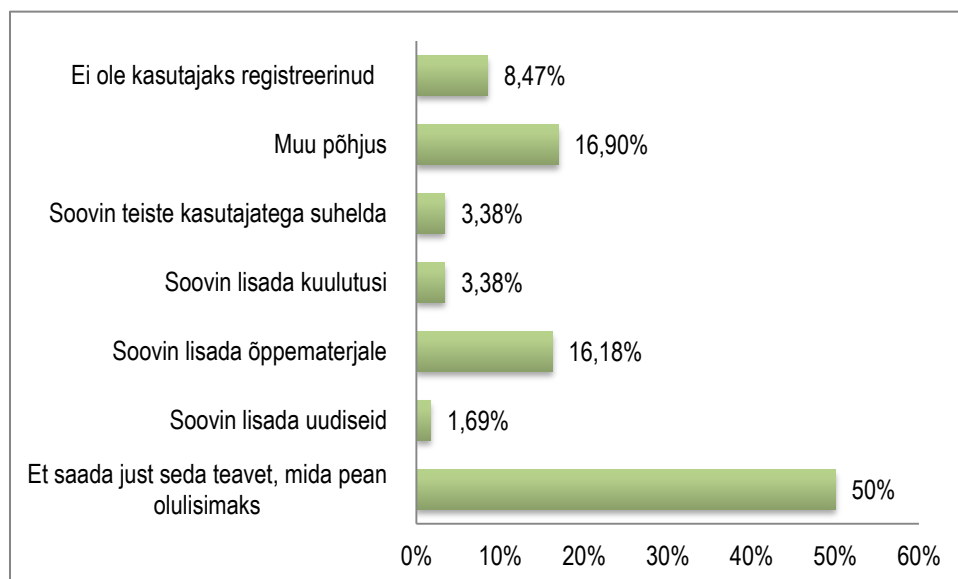

Joonis 12. Portaali kasutajaks registreerunute hulk

Küsisime kasutajaks registreerumise põhjust. Kasutajauuringule vastanutest soovibki suurem osa (50%) kasutajaks registreerununa saada just seda teavet, mida nad peavad kõige olulisemaks. Paljud on registreerunud

muul põhjusel (16,9%), kuid paljud sel põhjusel, et soovivad lisada õppematerjale (16,18%), vähem õpetajaid soovib lisada kuulutusi (3,38%), teiste kasutajatega suhelda (3,38%) või uudiseid lisada (1,69%).

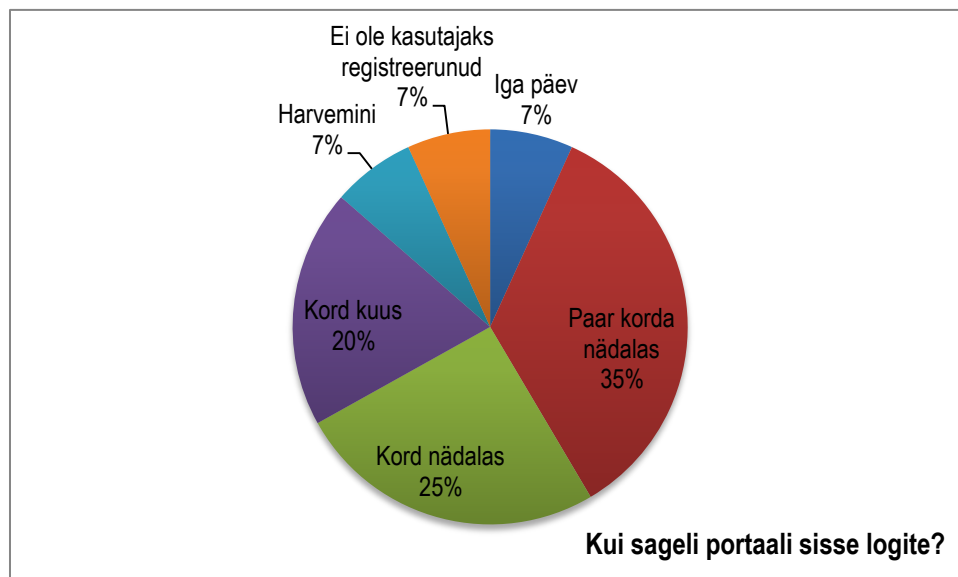
Miks olete portaali kasutajaks registreerinud?

Joonis 13. Portaali kasutajaks registreerumise põhjus

2.2.2. Portaali sisselogimine

Koolielu kasutajauuringu järgi logib igapäevaselt sisse väike osa vastanutest (7%), enamus õpetajatest logib sisse paar korda nädalas (35%), kord nädalas logib portaali sisse (25%), väiksem osa harvemini (7%).

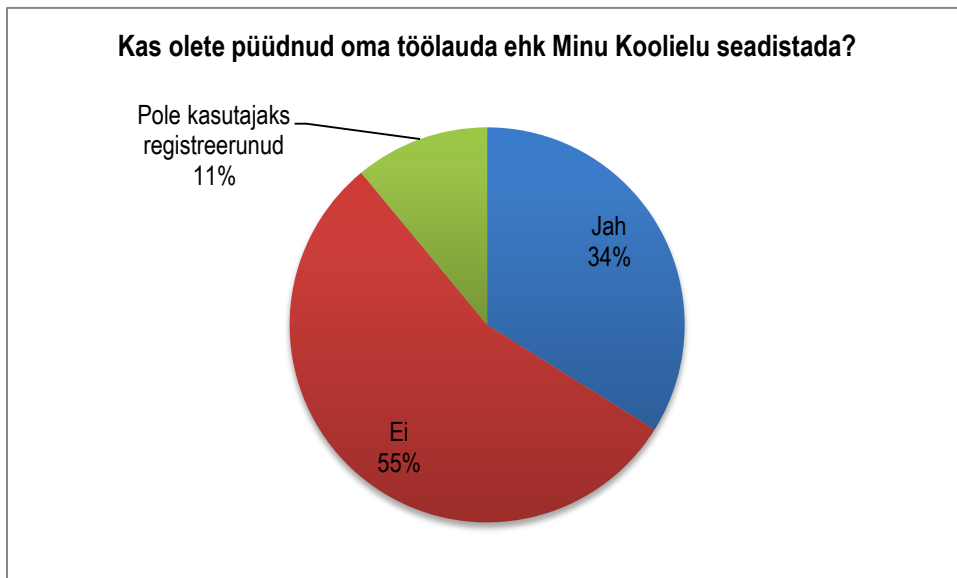
Joonis 14. Portaali sisselogimise sagedus

2.3. Koolielu seadistamine, portaali võimaluste ärakasutamine

Uurisime õpetajate käest, kas nad on uuenenud Koolielu pakutavaid võimalusi kasutanud.

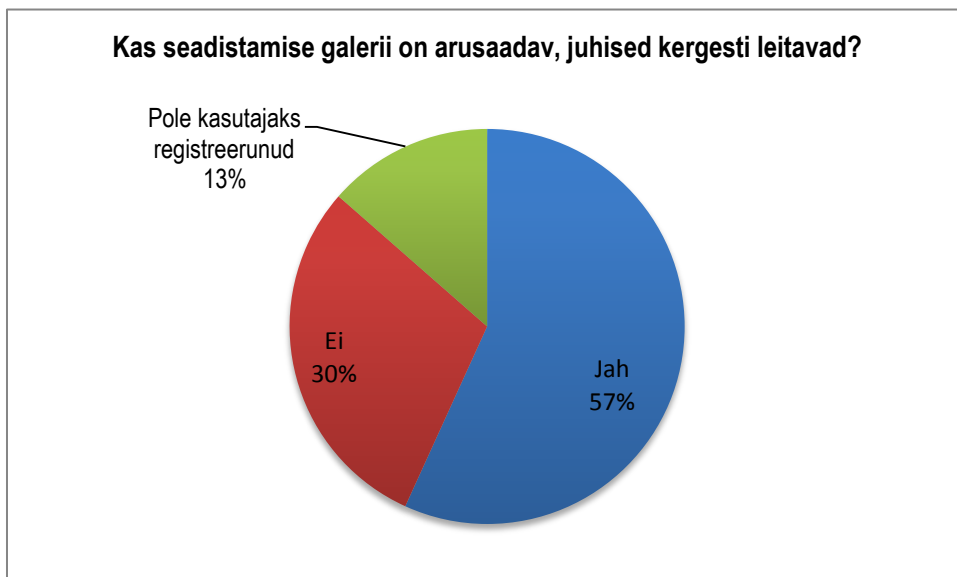
"Minu Koolielu" leheküljel kuvatakse kasutajale vaikimisi vidinaid tema kasutajaprofiili põhjal. Kasutaja saab

vidinaid seadistada või eemaldada ning lisada täiendavaid vidinaid vastavalt oma huvidele. Küsisime kas õpetajad on püüdnud oma töölauda ehk Minu Koolielu seadistada. 34% vastas jaatavalt, 55% vastanuid ei ole oma töölauda seadistada püüdnud. 11% ei saanud vastata, kuna pole kasutajaks registreerinud.

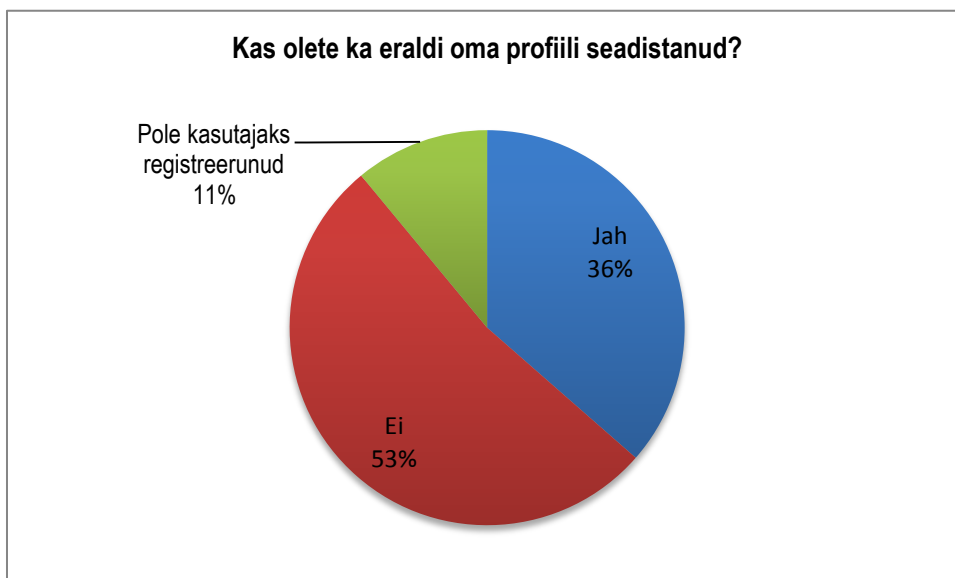
Joonis 15. Töölauda seadistamine

Võib-olla on vähene seadistamine oskuse taga – küsisime, kas seadistamise vidinate galerii on arusaadav, lisainfot piisavalt, kas juhised on kergesti leitavad ja selged? Tervelt 57% vastanute jaoks pole juhised probleemiks, probleeme on 30% kasutajatest. Kasutajaks pole vastanutest registreerinud 13%.

Joonis 16. Seadistamise galerii mõistetus

Igal portaali kasutajal on kasutajaprofiil, mis koosneb kasutaja poolt sisestatud andmetest ning kasutaja tegevuste põhjal genereeritud andmetest. Kasutaja tegevustena näidatakse tema poolt avaldatud õppematerjale, tema lemmikuid ja kogumikke ning kontaktide ja kogukondade nimekirja. Portaali lugejad näevad kasutaja nime, fotot, õppematerjale, lemmikuid, kogumikke ja kogukondi. Küsisime, kas õpetajad on ka eraldi oma profiili seadistanud. Seadistamisega on tegelenud 36% vastanutest, suurem osa ehk 53% ei ole, kasutajaks mitte registreerinud ei saanud vastata (11%).

Joonis 17. Profiili seadistamine

Palusime kasutajatelt lisakommentaari miks nad on profiili seadistanud ning **millised on nende ettepanekud profiili paremaks ärakasutamiseks**. 32,23% ei vastanud küsimusele, 35,6% ei osanud öelda. 14,4% pole aega ega vajadust olnud (ei pea vajalikuks Koolielus oma töölauda luua, see hajutab mu tegevust/materjale).

9,5% ei oska kasutada, keeruline: neid võimalusi tuleks rohkem reklaamida; ei oska oma ainet määrata, kuigi ei pea end arvutivõhikuks; ei osanud lisada oma profiilile enda loodud õppematerjale; ei saa aru portaali töötamise loogikast; vajaks täpsemaid juhendeid; võiks korraldada koolituse; juhend on raskesti leitav; lihtsam võiks olla enda asjade teistele esitlemine, teiste kasutajate leidmine keeruline; kõike on liiga palju – vidinaid, osa neist arusaamatu väärtusega, vastas 3,38%; õppevahendite jagamiseks, leidmaks sarnase eriala õpetajaid, leidis 1,69% vastanutest.

Lisakommentaariid:

ei haakinud korralikult teiste rakendustega (blogid, kodulehed);

Minu Koolielus avab uusi õppematerjale aeglaselt;

peaks olema nii eesti kui ka vene keeles;

muuta kujundust.

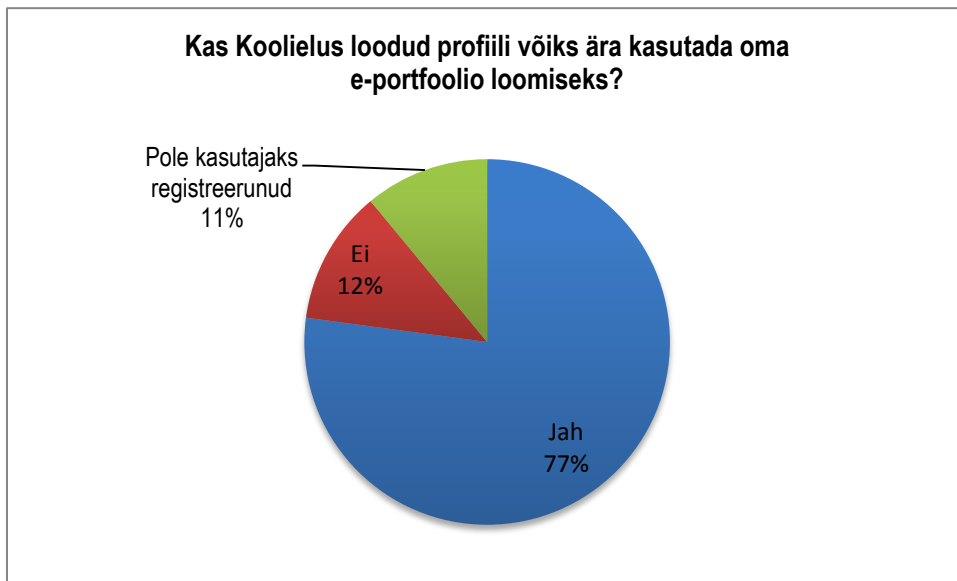
2.3.1. E-portfoolio Koolielu portaal

„Ajalooliselt sai portfolio – loominguliste tööde ja saavutuste portfelli idee alguse kunstnike, fotograafide ja teiste loominguliste elukutsete esindajate eneseesitluse vahendina oma kolleegide-professionaalide ringis. Peale oma tööde kogutakse portfooliosse ka retsensioone ja vastukajaid, loominguliste plaanide kirjeldusi ja nende täitmise aruandeid,“ kirjutab Tallinna Keslinna Vene Gümnaasiumi haridustehnoloog Ljudmilla Roždestvenskaja portaalil Koolielu ilmunud artiklis „Õpetaja e-portfoolio – kellele ja mille jaoks?“. Ideaalis peaks õpetajatel olema võimalik ühtses keskkonnas oma tehtud töid ja saavutusi digitaalselt arhiveerida ning esile tõsta, analüüsida oma professionaalset arengut.

Koolielus oleks võimalik edasiarenduse käigus registreerunud kasutajate profiili oma tööde-tegemiste esiletõstmiseks paremini ära kasutada. Välistatud pole koostööprojektid erinevate e-portfoolio-teemaga tegelevate institutsioonidega.

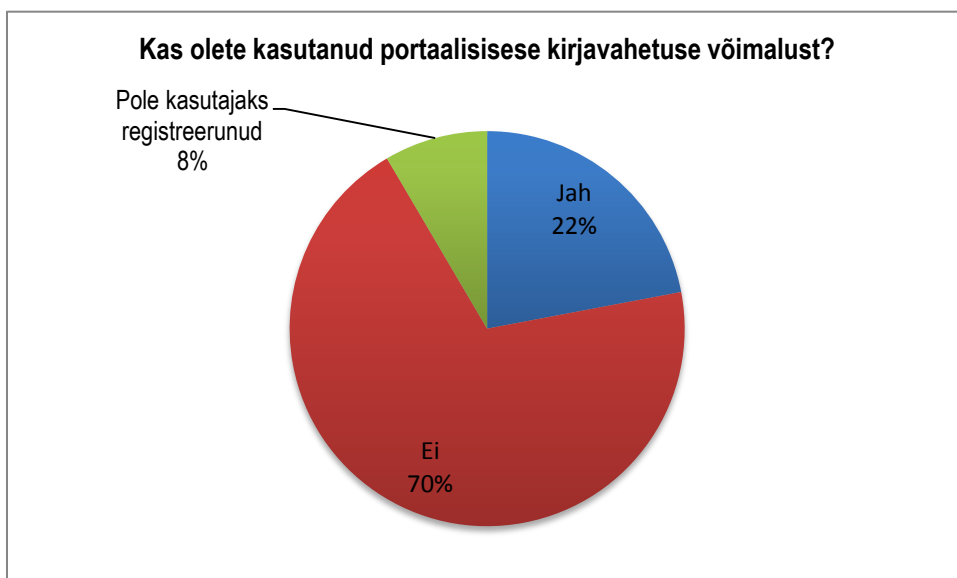
Küsisime õpetajatelt, kas nende arvates võiks Koolielus loodud profiili ära kasutada oma e-portfoolio loomiseks.

Suurem osa vastanutest (77%) oli sellega nõus, väiksem hulk (12%) ei olnud nõus, osa vastanuist ei osanud vastata, kuna pole kasutajaks registreerunud (11%).

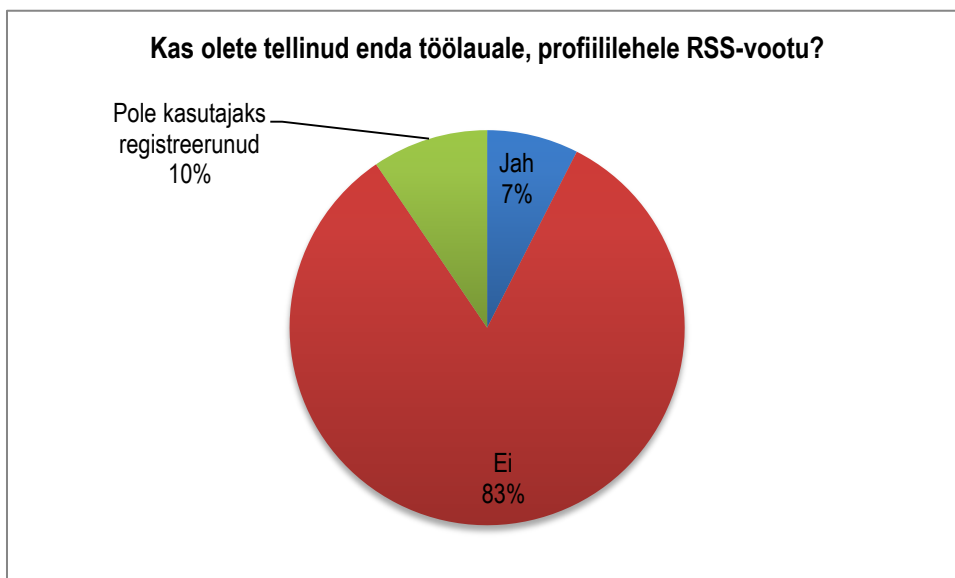
Joonis 18. Koolielu profiili ärakasutamine e-portfooliona

Portaalis on keskkonnasisene sõnumite süsteem, mille kaudu on võimalik edastada automaatseid teateid portaali poolt ning kasutajate omavahelisi sõnumeid. Vaikimisi tuleb uute sõnumite puhul kasutajale e-postiga teade. Sisseloginud kasutaja näeb kohe, kas tema kirjakast on aktiveerunud ehk sinna on midagi saadetud. Sageli kasutatakse seda võimalust toimetusele kiirete sõnumite edastamiseks, kasutajauuringule vastanute hulgas pole kirjavahetuse kasutamise võimalus veel teadvustunud, tervelt 70% vastas, et pole portaalisese kirjavahetuse võimalust kasutanud, väiksem hulk (22%) on sellega isegi tegelenud. Kasutajaks mitte registreerunud (8%) ei osanud küsimusele vastata.

Joonis 19. Portaalisese kirjavahetuse kasutamine

Registreerunud kasutaja saab enda töölauale või profiililehele tellida välise ajaveebi või kodulehekülje RSS-voo – nii näeb ta sisse logides kõiki vastava lehe uuendusi ühes kohas. Seda võimalust on kasutajauuringule vastanutest kasutanud vähesed (7%), enamus (83%) infovoogu seadistanud ei ole.

Joonis 20. RSS-voo tellimine töölauale, profiililehele

2.4. Koolielu portaali temaatilised kampaaniad ehk kuidas kasutajaskonda aktiveerida

Lisaks igapäevastele haridusuudistele ja õppematerjalide aidale otsustasime pakkuda õpetajatele võimalust osaleda ka mitmesugustel innovaatilistel IKT-oskuste arendamise konkurssidel, veebipõhistel koolitustel, lugeda artikleid parima praktika kohta. Alates 2008.-2009. õppeaastast oleme kooliaastaid temaatiliselt käsitletud, on toimunud ainekuude, aineveerandite ja teemaveerandite kampaaniad.

2008.-2009. õppeaastal toimus Koolielu **ainekuu kampaania** (september – alusharidus, algõpetus, klassiõpetajad, erivajaduslik; oktoober – saksa keel; november – matemaatika, informaatika; detsember – keemia, füüsika, bioloogia, geograafia; jaanuar – inglise keel; veebruar – ajalugu, ühiskonnaõpetus, inimeseõpetus; märts – eesti keel ja kirjandus; aprill – muud keeled: rootsi, soome, prantsuse, vene keel; mai – kunstiõpetus, tööõpetus, muusikaõpetus, kehaline kasvatus). Korraldati 21 konkurssi, millest 11 olid mõeldud õpilastele ja 10 õpetajatele. Osales 944 õpilast ja 142 õpetajat. Lisaks toimusid IKT infotunnid, need olid reaalsed koolitused, mida filmiti – nii said ka teised soovijad veebi kaudu hiljem koolitusest osa võtta (link videole lisati Koolielu portaali). Toimus üheksa infotundi, mille viisid läbi 27 õpetajat-eksperti. Osales 180 õpetajat.

2009.-2010. õppeaastal toimus Koolielu **aineveerandite kampaania** (algusveerand, reaal- ja loodusteaduste veerand, humanitaarteaduste veerand ning loovusveerand). Korraldati üheksa konkurssi, millest üheksa olid õpilastele ja üks õpetajatele: „Täna samm, homme teine“. Osales 647 õpilast ja 64 õpetajat. Lisaks toimus neli interaktiivset õppimisüritust, läbiviijateks olid Koolielu aineekspertid ja haridustehnoloog. Õppimisüritustel osales kokku 122 õpetajat.

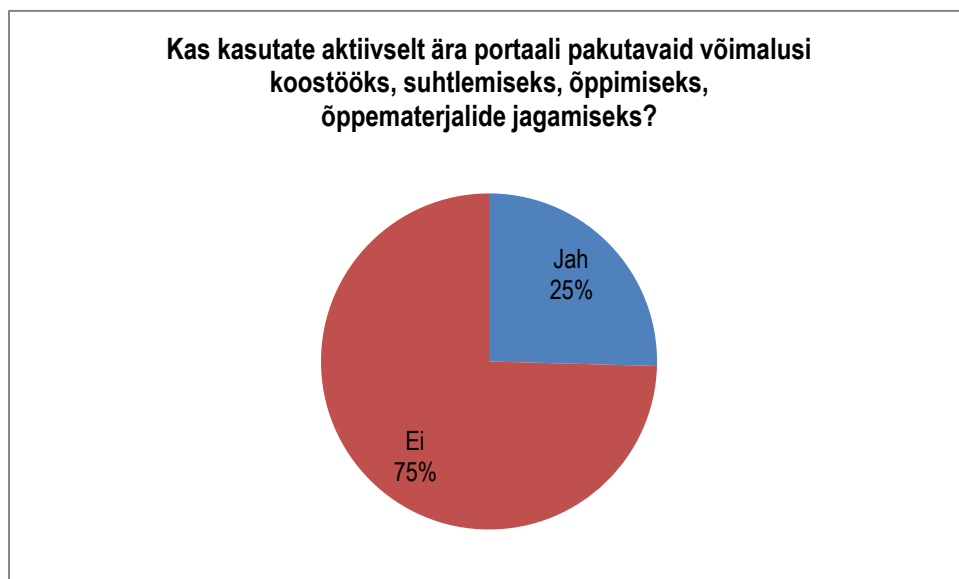
2010.- 2011. õppeaastal toimub Koolielu **teemaveerandite kampaania** (õppija veerand, mängude veerand, projektõppe veerand ja õppekava toetav veerand). Toimub üheksa konkurssi (4 õpilastele, 5 õpetajatele), veebipõhised õppimisüritused ja e-kursused.

2.4.1. Kasutajate aktiivsus portaali võimaluste ärakasutamisel

Mainitud temaatiliste kampaaniate abil pakume õpetajatele ja õpilastele võimalusi Koolielu portaali tegemistes kaasalöömiseks, lisaks sellele on Koolielu kasutajatel võimalus ise luua kogukondi, jagada õppematerjale või

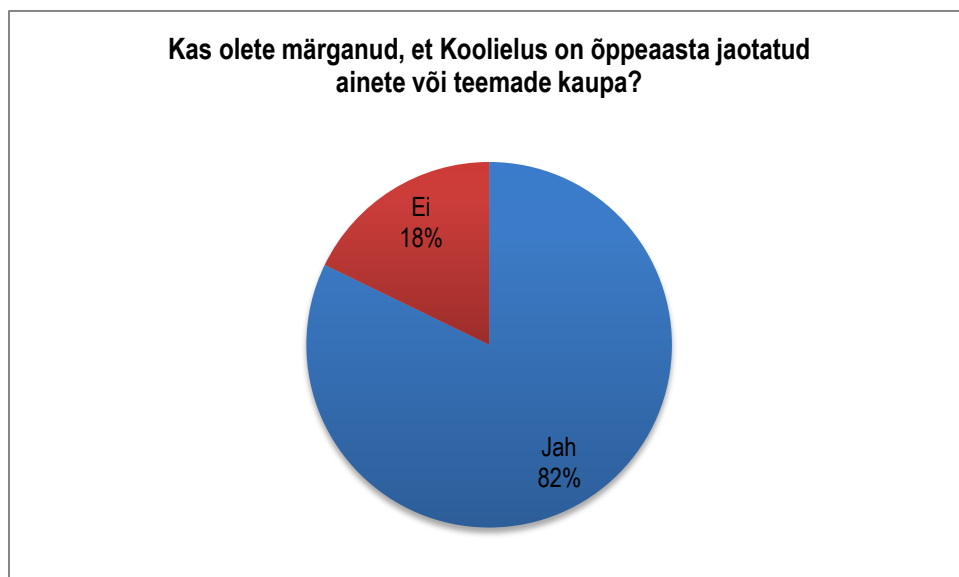
jagada muul moel parimat praktikat. Kas seda ka piisavalt tehakse?

Küsisime, kas õpetajad kasutavad aktiivselt ära portaali pakutavaid võimalusi koostööks, suhtlemiseks, õppimiseks, õppematerjalide jagamiseks. 25% vastanutest vastas jaatavalt, 75% eitavalt.

Joonis 21. Koolielu portaali pakutavate võimaluste kasutamise aktiivsus

Küsisime, kas kasutajad on märganud, et Koolielus toimuvad temaatilised kampaaniad – õppeaasta on jaotatud ainete või teemade kaupa. Enamus kasutajauuringule vastanuist käib portaalis paar korda nädalas, otsib küll enamasti õppematerjale, aga on ka märganud, et Koolielu portaalis üht-teist toimub. Tervelt 82% vastanuist on kursis sellega, et Koolielus on õppeaasta jaotatud teemade kaupa. Vastanutest 18% ei ole temaatilisi kampaaniaid märganud.

Joonis 22. Temaatiliste kampaaniate märkamine

Küsisime kasutajatelt, milliseid teemasid võiks Koolielus veel käsitleda, mis lugejatele korda läheks. 19,49% ei osanud ettepanekuid teha, 13,5% ei vastanud, 11,86% arvas aga, et teemasid on piisavalt, kõik vajalikud teemad kaetud. 9,5% pidas oluliseks uut riiklikku õppekava ja sellega seonduvat (läbivad teemad, ainete integratsioon, uurimuslik õpe, kujundav hindamine), 9,5% jaoks võiks eraldi rubriigina esile tuua IKT

rakendamise õppetöös (soovitakse ka uute töövahendite/vidinate tutvustamist, rohkem tarkvara kasutamise koolitusi, ajaveebi tegemise õpetust jms). Oluliseks peeti (5,08%) ka õpetajatöö kajastamist, pedagoogilis-psühholoogilisi artikleid.

Lisakommentaare:

õppematerjale vajatakse peamiselt; ühe lingi juures võiks olla juhised, kuidas efektiivselt leida vajalikke õppematerjale;

kasulikud lingid erinevatele kooliastmetele; õppematerjalide lingid aineti kogu maailmast; teiste maade kogemused;

õppeainete võistlused, projektid, olümpiaadid, ideepank;

huviharidus, mis toetab õpitegevust, huvikoolide õpetajatele võiks olla rohkem infot;

loodushoid, loodusteemad, loodusharidus;

lastevanematega seoses midagi; lastevanematega suhtlemist,

õpilaste vaba aja tegevused;

õuesõpe;

koolipsühholoogia / õpetajate kaitsmine;

LÕK, TÕK õppekava materjalid, TÕK ja HÕK õppekaval õppivate laste arendamiseks infot, viited artiklitele;

ristkasutus/paralleelne tegevus Õpetajate Lehe jm hariduslehtedega;

õppeainete juures võiks olla klassijuhatamine võimalusega sinna lisada materjale, oleks üks kindel koht, kust tundideks materjale saada;

OLPC projekt;

väärtused ja kõlblus;

uudiskirjandus, ka võõrkeelne;

tervis;

sport ja IKT;

liiklusteemalisi õppematerjale;

mõned rubriigid võiks olla vene keeles, kus vene kooli õpetajad võiksid pakkuda oma arvamust; eesti keele grammatika eesti keelt võõrkeelena omandavale inimesele;

käsitöö;

uusi kunstimaterjale; Koolielu keskkonna võimalused kunstikonkursside läbiviimiseks;

REKKist infot eksamitega seoses;

seksuaalkasvatus;

mood, trendid;

kõik, mis puudutab eurot;

innovatsioon, ettevõtlus;

tasemetööd, eksamid;

näidendite rubriik;

motiveerida õpetajaid õppematerjale avaldama, jagama;

viited REKKi ja HTMi kodulehtedele.

Uurisime, kas kasutajauuringule vastanud on osalenud mõnel ainekuude/teemaveerandite konkursil. Vähesed (19%) on osalenud, enamus (81%) vastanuist ei ole.

Joonis 23. Teemaatilise kampaania konkurssidel osalemine

Palusime õpetajatel teha **ettepanekuid järgmise õppeaasta konkursside** korraldamiseks.

Kuigi 26,2% vastanuid ei osanud ettepanekuid teha ja 25,4% ei vastanud küsimusele, milliseid konkursse järgmisel õppeaastal korraldada võiks, siis tuli vastanud õpetajate ettepanekutest selgelt esile (14,4%), et oodatakse õppematerjalide konkursse, kus õpilastel ja õpetajatel tuleb IKT vahendeid kasutada (näiteks uute veebivahendite kasutamine, nagu Toondoo, Webquest; Smart-tahvli kasutamine, Senteo programmi kasutamine / Smart-tahvliga kasutatavate materjalide loomine; õppematerjalide konkurssidega katta katmata alasid ehk suunata vastava valdkonna töid tegema;

Oluliseks peeti ka loovuskonkursse (5,9%) – näiteks on loovtöö projekt põhikooli III astmes õppekavas ette nähtud ja aitaks ideid koondada; interaktiivsed loovprojektid õppematerjalina kasutamiseks;

õpetajat ja õpilasi siduvaid konkursse (5%) – näiteks klassi blogger; õpetaja ja õpilane koos etlemas, kus esitatakse väike osa muinasjutust näitlemise teel õpetaja kaasosalemisel;

uue õppekava rakendamise, ainetevahelise lõimimisega seotud konkursse (2,5%);

projektõppe konkursse (2,5%), näiteks projektõppe korraldajate nimetatud keskkondade kasutus (MS Office, OpenOffice kuni interaktiivse vahendi koostamiseni), teemavaliku teeks õpetajad ise, selle võiks avaldada ajaveebis, vikis, kodulehel vms. See kutsuks klassiõpetajaid aineid lõimima.

Lisakommentaariid:

põnevaima töövahendi valimine;

videokonkursid lihtsatel lastepärastel teemadel, nt minu päev, kuidas aitan sõpra;

erinevate konkreetsete vahendite kasutamise abil õppematerjalide loomine;

teatud meetodi rakendamine õppeainetes, nt mõisteskeem vm;

loodusega seotud, loodusalsed, õuesõpe;

fotoromaan, fotokonkursid, fotokonkurss koolitööst – eriti huvitav oleks aktiivõpe;

uurimistööd õpilastele;

kujundava hindamise rakendamise materjale (koostöös õpilastega vms);

tähelepaneliku lugeja/kasutaja konkurss;

Vikipeedias teemaatiliste artiklite kirjutamise võistlused;

kooli juhtkonnale midagi;

lapsevanem kui koduse õppetöö suunaja vms;

õppematerjalide loomise konkurss nõrkadele õpilastele, õppematerjalide konkurss nupukatele lastele; erinevatel teemadel viktoriine algkooli õpilastele;

rohkem eesti keele ja kirjandusega seotud interaktiivseid konkursse, tegemist ikkagi ühe põhiainega;

midagi lasteaedadele.

2.5. E-kursused ja õppimisüritused Koolielus. Õpikogukonnad Koolielu portaalis

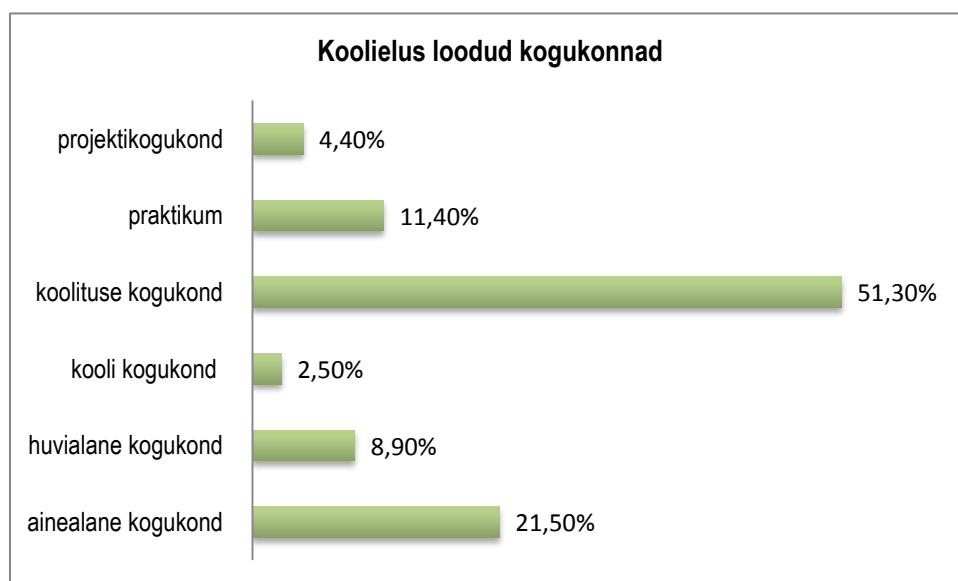
Koolielu portaal pakub kolmandat õppeaastat järjest õpetajatele võimalust osaleda veebipõhiselt erinevate töövahendite koolitustel. 2010.-2011. õppeaastal on e-kursused Koolielu portaalis väga populaarseks muutunud. Eks aitab sellele kaasa uuenenud portaalis spetsiaalse alajaotuse „Kogukonnad“ olemasolu.

Kasutajad saavad Koolielus luua kogukondi. Kogukonna loonud kasutaja saab endale kogukonna haldaja õigused. Kogukonda saab luua ja loodud kogukonnaga liituda registreerunud kasutaja, Koolielu portaali sisse logides näeb kogukonnaga liitunu oma töölaualt koheselt, kas tema kogukonnas on liikmetele midagi uut lisatud, see hoiab taas aega kokku – selleks, et näha, kas kogukonnas midagi toimub, ei pea kasutaja igapäevaselt kogukonna lehte külastama.

Peab tunnistama, et alguses tekitas kogukondade osa olemasolu Koolielus pisut nõutustki – ega see pole liiga kunstlik, kas kasutajad vajavad seda... Algatuseks suunas Tiigrihüppe Sihtasutus sellesse alajaotusse ka kõiki väliseid õpetajate ainealaseid kogukondi oma kogukonna linki lisama, et info virtuaalsete võrgustike kohta oleks õpetajate jaoks ühest kohast kättesaadav. Aasta aega kasutamist andis aga päris positiivse tulemuse – kasutajad võtsid selle alajaotuse omaks ning loovad sinna ise kogukondi, väga olulise osa moodustavad kogukondadest Tiigrihüppe Sihtasutuse koolitajate-DigiTiigrite loodud õpikogukonnad.

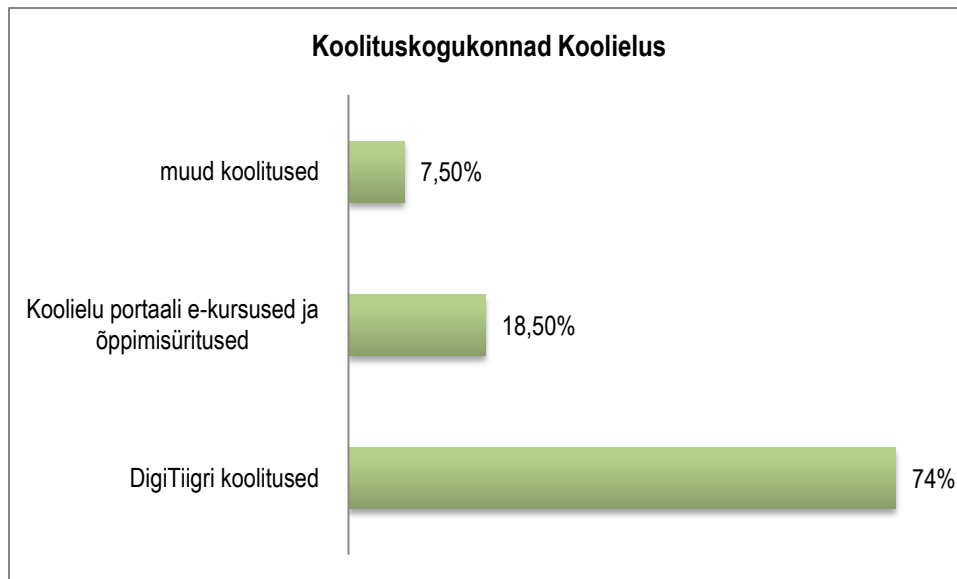
Koolielu loodud kogukondade arvuks on 1. märtsi 2011 seisuga 169. Katsetamiseks loodud kogukondi on 11, 158 kogukonda on loodud juba kas välise kogukonna uksena või eesmärgiga kogukonnas päriselt õppimise või ainealaste teemadega tegeleda.

Kogukonna haldaja saab muuta kogukonna kinniseks. Kinniste kogukondade sisu on nähtav ainult kogukonna liikmetele. Kinnise kogukonnaga liitumiseks on vajalik haldaja poolt keskkonnasisese sõnumina saadetud kutse või liitumissoovi heaks kiitmine haldaja poolt. 158 kogukonnast 29,7% (47) olid avatud, 70,3% (111) kinnised.

Joonis 24. Koolielus loodud kogukonnad

Suurima osa moodustavad koolituskogukonnad jagunevad omakorda järgmiselt:

Joonis 25. Koolituskogukonnad Koolielus

Nagu öeldud, moodustavad Koolielu portaali e-kursused ja õppimisüritused õpikogukondadest 18,5%.

2009.-2010. õppeaastal loodi Kooliellu neli veebipõhist e-kursust ehk õppimisüritust, mis vastasid aineveerandite temaatikale. Õppimisüritused loodi Koolielu aineekspertide ja Tiigrihüppe Sihtasutuse haridustehnoloogi koostöös.

Teemad:

„Pusleõpik“ (liikmete arv 40)

Loojad, läbiviijad Anu Peri, Tuuli Koitjärv, Ingrid Maadvere

Aeg: 1.-15.10.2009, link: <http://koolielu.ee/pg/groups/2701/ppimisritus-puslepik/>

„Õppematerjalide helindamine“ (liikmete arv 25)

Loojad, läbiviijad Katrin Soika, Urmas Tokko, Ingrid Maadvere

Aeg: 2.-18.12.2009, link: <http://koolielu.ee/pg/groups/7340/ppimisritus-ppematerjalide-helindamine/>

„Sõpruskoolid Euroopas/eTwinning“ (liikmete arv 18)

Loojad, läbiviijad Ingrid Maadvere, Elo Allemann, eTwinningu mentorid

Aeg: 1.-21.02.2009, link: <http://koolielu.ee/pg/groups/19976/ppimisritus-spruskoolid-euroopasetwinning/>

„IKT uues õppekavas“ (liikmete arv 48)

Loojad, läbiviijad Ingrid Maadvere ja Koolielu aineeksperdid

Aeg: kevad-suvi 2009, link: <http://koolielu.ee/pg/groups/34843/ppimisritus-ikt-uues-ppekavas/>

2010.-2011. õppeaastal pakume õpetajatele kahte sorti õppimisvõimalusi – Tiigrihüppe haridustehnoloogi algatatavaid akadeemilisemaid e-kursusi ning vabamaid õppimisüritusi.

2.5.1. E-kursused

E-kursus, millega õppeaasta alguses alustasime, kannab nime „Digipildid koolielus“. Kursusel tutvustatakse pildistamise algtõdesid. Juttu tuleb erinevatest keskkondadest, mis võimaldavad pilte jagada, töödelda või neist slaidiesitlusi koostada. Kursus kestab 24 tundi (6 nädalat) ja lõpetamisel saavad osalejad tunnistuse.

Õppeaasta jooksul otsustasime esimest e-kursust korrata seni, kuni soovijaid jätkub, ühele kursusele sai registreeruda kuni 24 inimest. E-kursuse loojaks Ingrid Maadvere, läbiviijaks Siret Lahemaa.

E-kursuse „**Digipildid koolielus**“ ajad ja lingid:

„Digipildid koolielus 1“, registreerunuid 30

Aeg: 4.10.-14.11.2010, link: <http://koolielu.ee/pg/groups/54297/ekursus-digipildid-koolielus-1/>

„Digipildid koolielus 2“, registreerunuid 24

Aeg: 1.11.-19.12.2010, link: <http://koolielu.ee/pg/groups/60721/ekursus-digipildid-koolielus-2/>

„Digipildid koolielus 3“, registreerunuid 24

Aeg: 13.12.2010-30.01.2011, link: <http://koolielu.ee/pg/groups/69656/ekursus-digipildid-koolielus-3/>

„Digipildid koolielus 4“, registreerunuid 23

Aeg: 31.01-20.03.2011, link: <http://koolielu.ee/pg/groups/89254/digipildid-koolielus-4/>

„Digipildid koolielus 5“, registreerunuid 16

Aeg: 21.02.-10.04.2011, link: <http://koolielu.ee/pg/groups/99075/digipildid-koolielus-5/>

Teine e-kursus, millega veel enne õppeaasta lõppu algust tehakse, on „MP3 koolielus“, plaanis on luua ka internetiturvalisuse teemaline e-kursus.

2.5.2. Õppimisüritused

Kui eelmisel õppeaastal loodi **õppimisüritusi** vaid Koolielu aineekspertide algatusel, siis nüüd tahtsime anda võimaluse ka teistele soovijatele – põnev oleks ju näha, kuidas organiseerib õppetööd kolleeg teisest Eesti otsast, pealegi säästab veebipõhiselt üksteiselt õppimine meie kõigi aega. Kuigi esimesed õppimisüritused tuli luua siiski Koolielu aineekspertidel, on algatus hakanud tasapisi vilja kandma – juba on liitunud ekspertidega õpetajaid, kes ei ole Koolieluga seotud, kuid kes tahavad kolleegidega jagada mõne kasuliku vidina kasutamise plusse õppetöös.

Õppimisüritus kestab keskmiselt 3 nädalat ning kodutööd esitanud osalejad saavad Tiigrihüppe Sihtasutusest tunnistuse. Võib-olla just tunnistus on üks põhjus, miks nii e-kursustel kui ka õppimisüritustel osalemine sel õppeaastal nii populaarne on.

Sel õppeaastal toimunud õppimisüritused:

„**E-raamatud**“, registreerunud liikmete arv 41

Loojad, läbiviijad Tuuli Koitjärv, Tiia Salm.

Aeg: 18.10-7.11.2010, link: <http://koolielu.ee/pg/groups/57711/ppimisritus-eraamatud/>

„**Õpime mängides**“, registreerunud liikmete arv 52

Loojad, läbiviijad Mari Tõnisson, Tiia Salm.

Aeg: 27.12.2010-16.01.2011, link: <http://koolielu.ee/pg/groups/68599/ppimisritus-pime-mngides/>

„**Uurimistöö vormistamine**“, registreerunud liikmete arv 102

Loojad, läbiviijad Evi Tarro, Krista Kõlli, Ene Moppel

Aeg: 17.01.-6.02.2011, link: <http://koolielu.ee/pg/groups/72292/uurimist-ja-referaadi-vormistamine/>

„**Mõtlemismängud on mõnusad**“, registreerunud liikmete arv 73

Looja, läbiviija Tuuli Koitjärv

Aeg: 24.01.-13.02.2011, link: <http://koolielu.ee/pg/groups/73179/mtlemismngud-on-mnused/>

„Koostööprojektid õppetöös“, registreerunud liikmete arv 43

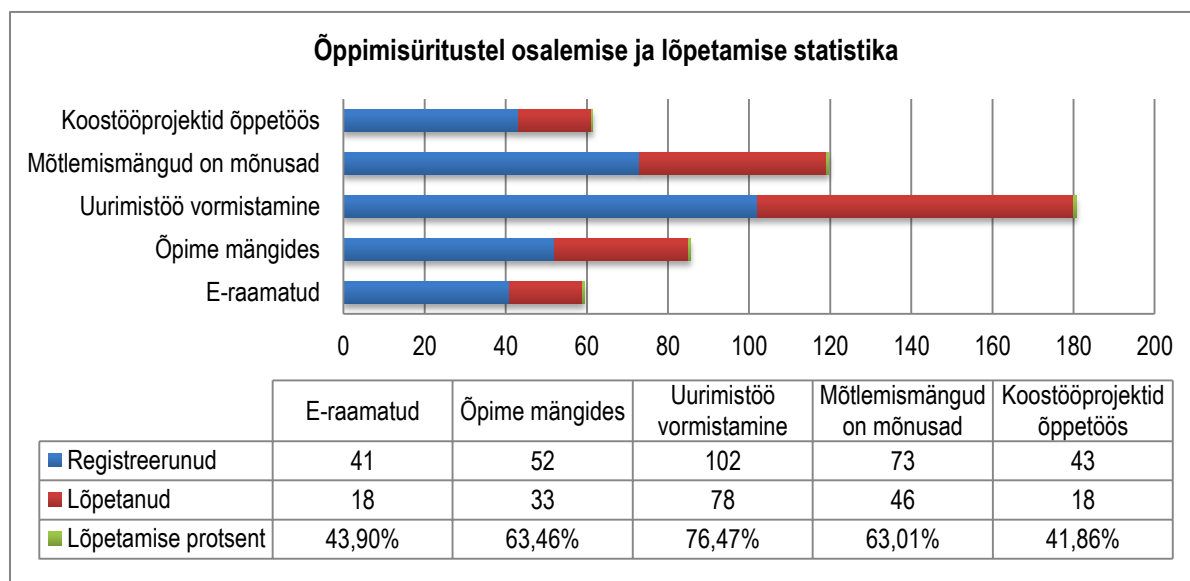
Loojad, läbiviijad Varje Tipp, Laine Aluoja, Meeri Sild

Aeg: 21.02.-13.03.2011, link: <http://koolielu.ee/pg/groups/87663/koostprojektid-ppets/>

„Animatsioon“, (registreerunud liikmete arv analüüsi koostamise hetkel teadmata)

Loojad, läbiviijad Evi Tarro, Krista Kõlli, Ene Moppel

Aeg: 4.04.-24.04.2011, link: <http://koolielu.ee/pg/groups/63913/animatsioon/>

Joonis 26. Õppimisüritustel osalemine ja lõpetamise statistika

Küsisime õpetajatelt, **milliseid e-kursusi võiks Koolielus veel korraldada.**

Ettepanekuid ei osanud teha 21,2% vastanutest, küsimusele ei vastanud 18,6%.

28,8% leidis, et igasugune IKT-vahendite/keskkondade koostamine on teretulnud: veebilehtede loomine, ajaveebid, õpiotstarbelise video loomine, videolõikude töötlemine, Moodle'i õpikeskkond, Viko, HotPotatoes, Word ja Excel, kujundusprogrammid, Smart-tahvel tunnis vm interaktiivse tahvli kasutamine, animatsioon, helitöötlus, e-õpiku loomine.

5,08% soovitas e-kursusi korraldada kõige uue tutvustamiseks, 4,2% peab oluliseks uuenenud RÕKi, õppeainetevahelist lõimumist; 3,38% soovitas jätkata samadel teemadel või korrata mõningate muudatustega juba varem olnud kursusi, sest uusi õpetajaid tuleb peale, ka neid, kes alles avastanud Koolielu kursused. Kindlasti hoiavad taolised kursused aega kokku – on võimalus oma tempos uurida-puurida ning toredad juhendajad klahviulatuses.

1,69% soovib uurimistööde juhendamise, dokumenteerimise kursust (sel hetkel, kui kasutajauuring läbi viidi, ei teatud veel selleteemalise õppimisürituse toimumisest). 1,69% arvab, et enne konkursse võiks vastavad e-kursused olla, mis osalejaid uusi IKT vahendite kasutamiseks ette valmistavad.

Lisakommentaare:

ArtRage;

digitaalne kunst;

üldine pedagoogika, klassijuhatamine, muutunud õppimine; sotsiaalpsühholoogia, mis aitaks klassijuhatajatöös;

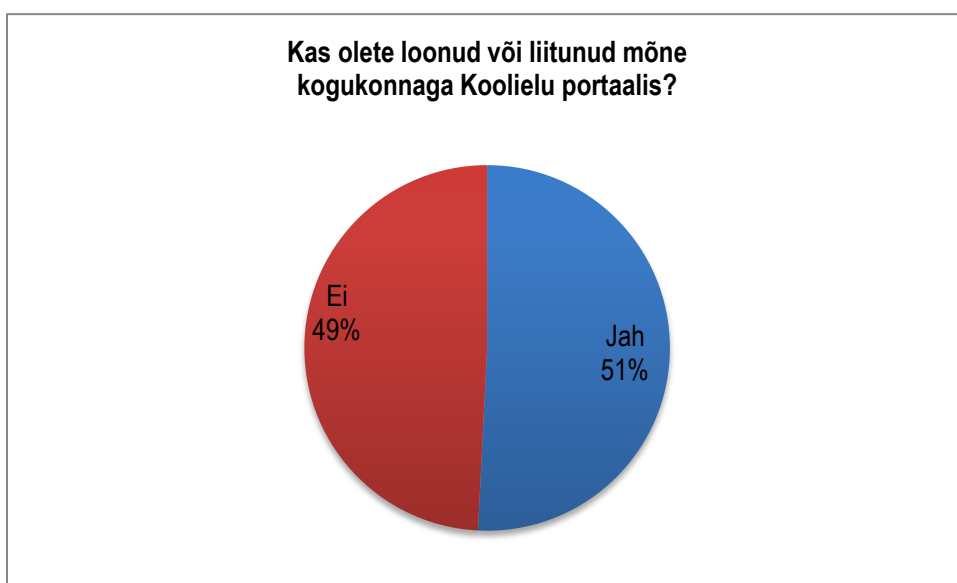
m-õpe;

LAK-õppe meetodika;

puberteet, vanemliku hoolitsuseta lapsed;
üldharivad teemad, mida otseselt õppekavas ei käsitleta;
eesti kaasaegne laste ja noorte kirjandus;
testide, küsimustike koostamine;
õuesõppe tundide, õppekäikude korraldamine;
käsitööga seotud;
e-kursusi eesti keeles ja kirjanduses – saaks neist koos õpilastega osa võtta, st muuta kursusel osalemine õppetöö osaks.

2.5.3. Õpikogukonnad Koolielus

Küsisime kasutajauuringus osalenud õpetajatelt, kas nad on loonud või liitunud mõne kogukonnaga Koolielu portaalis. 51% vastanutest on seda teinud, 49% ei ole loonud kogukonda ega liitunud ühegagi.

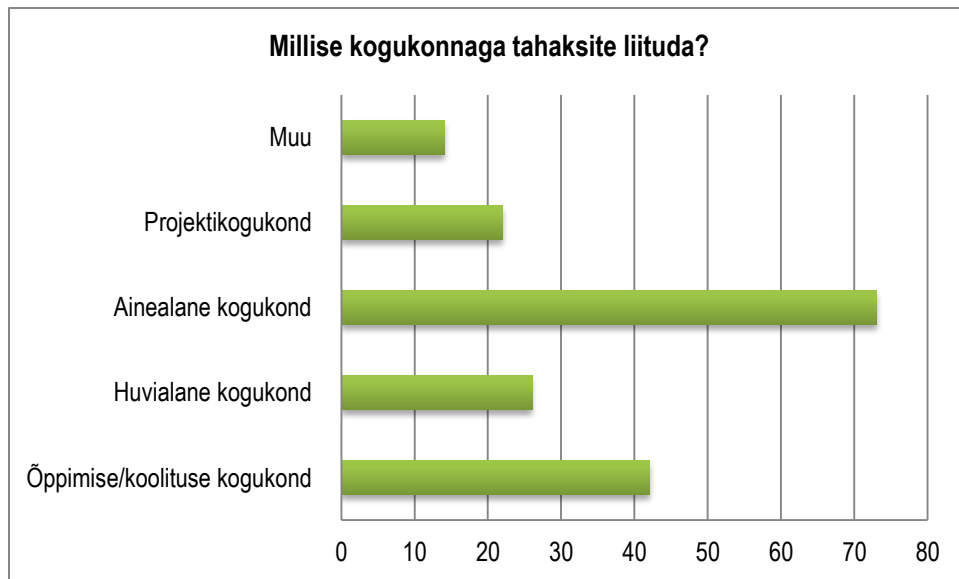
Joonis 27. Kogukondade loomine, nende töös osalemine

Mida peaks kogukondade lehel muutma, et see kasutajale mugavam oleks? Palusime teha **kogukondade lehe muutmiseks ettepanekuid** eesmärgiga seda kasutajate jaoks veelgi mugavamaks teha. 30,5% ei vastanud küsimusele, 34,7% ei osanud öelda. 18,6% kasutajate jaoks on kogukonnad piisavalt arusaadav koht, seda ei pea muutma. 11,86% kasutajauuringule vastanutest tegid ettepanekuid kogukondade osa otsingu parandamiseks: kogukonda otsida on tülikas, navigatsioon ebamugav, otsitavani jõudmiseks võiks klikkide arv väiksem olla.

Lisakommentaariid:

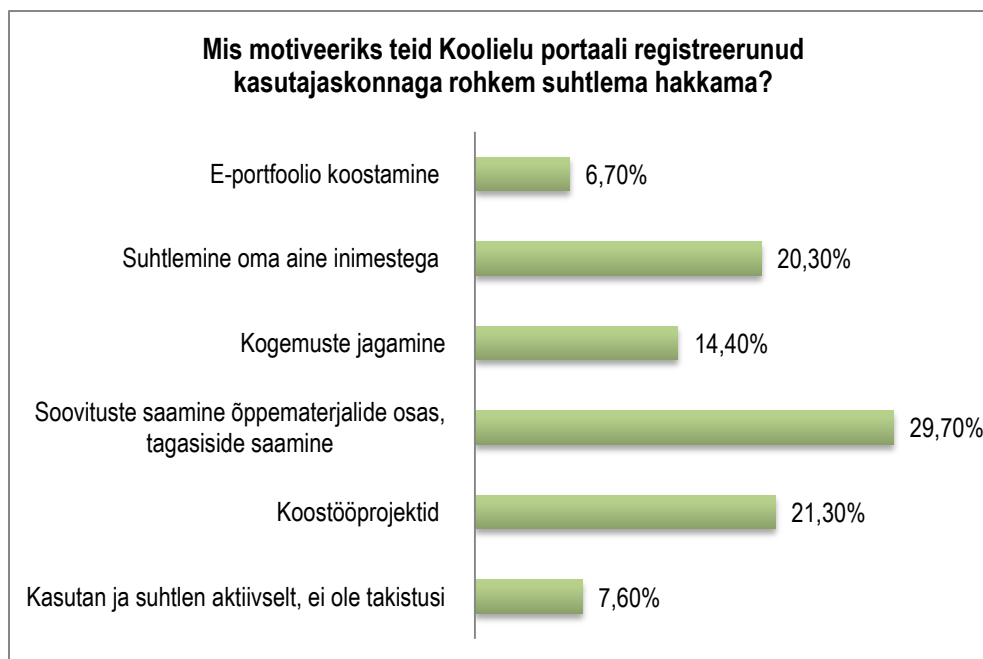
kogukondade osa võiks olla paremini struktureeritud, nt eraldi õppimisüritused, ainealased kogukonnad;
võiks olla uudiste või viimati lisatud info osa;
võiks kasutada põnevaid ikoone;
tahaks võimalust suhtlemiseks, mida vajadusel teised ei näe;
võiks olla kahes keeles.

Küsisime õpetajatelt, millise kogukonnaga nad sooviksid liituda. Vastaja sai valida mitu varianti, kõige enam punkte said järgmised kogukonnatüübid:

Joonis 28. Kogukondade profiil, millega kõige enam soovitakse liituda

Uurisime kasutajauuringule vastanutelt, mis motiveeriks neid rohkem Koolielu kasutajaskonnaga suhtlema hakkama. Õppematerjalide asjus soovitude saamine ja lisatud õppematerjalidele tagasiside saamine motiveeriks enamikku (29,7%) vastanuist, koostööprojektid meeldiks 21,3% vastanutest, 20,3% pidas motiveerivaks suhtlemist oma aine inimestega, 14,4% oleks nõus jagama kogemusi, 7,6% kasutab ja suhtleb juba praegu Koolielu portaalis aktiivselt, 6,7% jaoks oleks motiveeriv e-portfoolio koostamine.

Joonis 29. Motivaatorid Koolielu kasutajaskonna aktiveerimiseks

Palusime teha ettepanekuid **Koolielu kasutajaskonna aktiveerimiseks**.

22,8% ei vastanud, 28,8% ei osanud öelda. 15,25% vastanuist pakkus välja, et Koolielu võimalusi tuleb kasutajatele rohkem reklaamida, uusi võimalusi tuleks rohkem tutvustada, rohkem selgitustööd teha (näiteks sai kasutaja küsitlusest teada asju, millest polnud varem aimugi), võiks kasutajakoolitusi korraldada (näiteks võiks infojuhtide kaudu koolides portaali tutvustada), otsepostitusi saata uuenduste kohta, Tiigrihüppe lehel võiks Koolielu rohkem reklaamida.

9,5% vastanud õpetajatest arvas, et aktiivsus peaks jääma vabatahtlikuks: kes käib, see käib; aktiivsus on pigem kogukonnasisene, muidu on olemas muud keskkonnad, mille kaudu suheldakse; Koolielu kasutatakse just nii palju, kui jaksatakse/osatakse; see on kinni õpetajate aktiivsuses ja vaba aja olemasolus.

2,5% vastanuid leidis, et aktiveerimiseks võiksid olla õpetajatele mõeldud konkursid, need sunnivad õpetajat kriitiliselt oma tehtule mõtlema. 2,5% jaoks aktiveeriks kasutajaskonda õppematerjalide rohkus, soovitude saamise võimalus õppematerjalide valikul. 2,5% soovib rohkem koolitusi, e-kursusi õpetajatele. 2,5% jaoks on oluline suhtlemine oma aine inimestega; koostöögruppide moodustamine, mis küll eeldaks kõigi osaliste kuulumist sellesse keskkonda.

Lisakommentaariid:

küsitlused, probleemide püstitamine, ühiskonnas kerkivate probleemide, ajalehepublitsistika üle väitlemine; vähendada akadeemilisust;

siduda e-kooliga, et poleks vaja eraldi sisse logida;

kõik on mugav;

pakkuda uusi ideid klassi ja õue;

rohkem kaasata õpilasi, Koolielu ei ole ainult õpetajad;

aktiveerimine ei ole eesmärk omaette;

kakskeelsus;

RSS-voogude kaudu info tõmbamine ongi aktiveerimise eelduseks, kohti on nii palju, et igale poole ei jõua, edukamad jäävad;

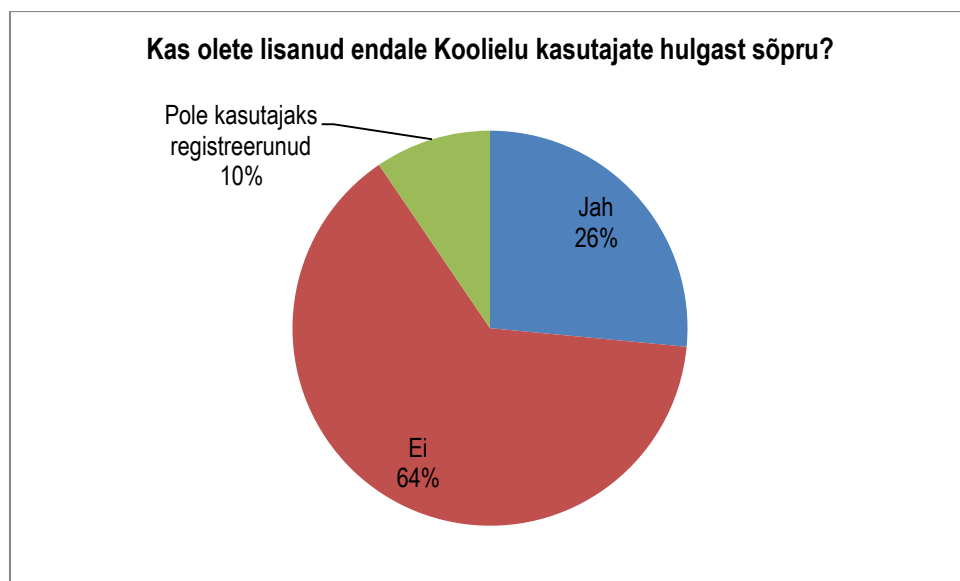
kasutajasõbralikkus – võimalus oma ainenurgaga eristuda;

mitte nii palju agressiivset infot;

erinevatel portaalidel tuleb hakata rohkem koostööd tegema, nt lähiajal tulemas mitmeid uusi IT lahendusi eksamikeskuselt, Archimedeselt – neile tuleks läheneda tervikuna, selline lähenemine tooks paarile terviklahendusele ka korraliku kasutajaskonna.

Koolielu portaali kasutajad **saavad lisada oma tuttavaid või huvipakkuvaid kasutajaid kontaktide** hulka ehk sõpradeks. Koolielus on võimalik hoida silma peal huvi pakkuvate kasutajate tegevusel – milliseid faile on nad avaldanud, milliseid materjale lisanud.

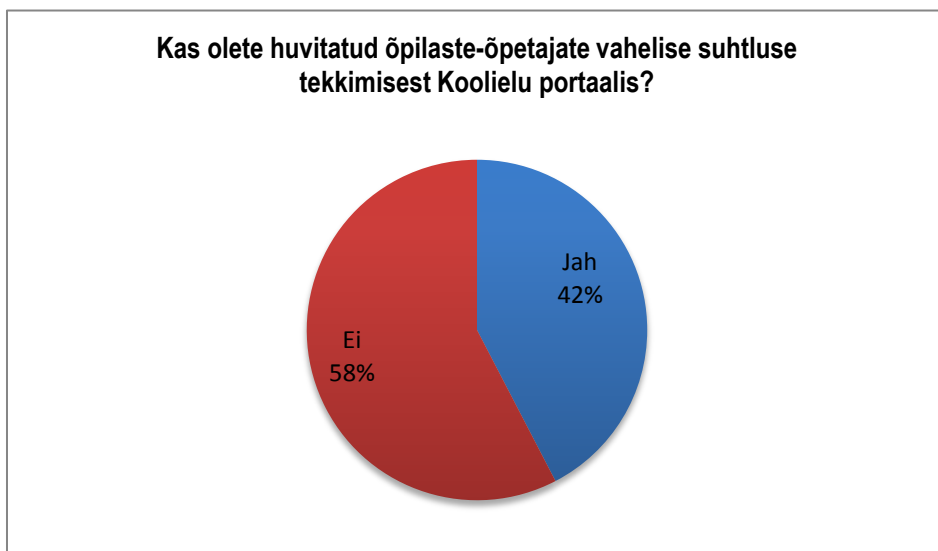
Uurisime, kui hästi on kursis kasutajauuringule vastanud õpetajad võimalusega lisada endale Koolielu kasutajaks registreerunute hulgast sõpru. Enamus ehk 64% ei ole endale sõpru lisanud, 26% on seda teinud. Kasutajaks mitte registreerunud (10%) ei osanud sellele küsimusele vastata.

Joonis 30. Koolielu kasutajate hulgast sõprade lisamine

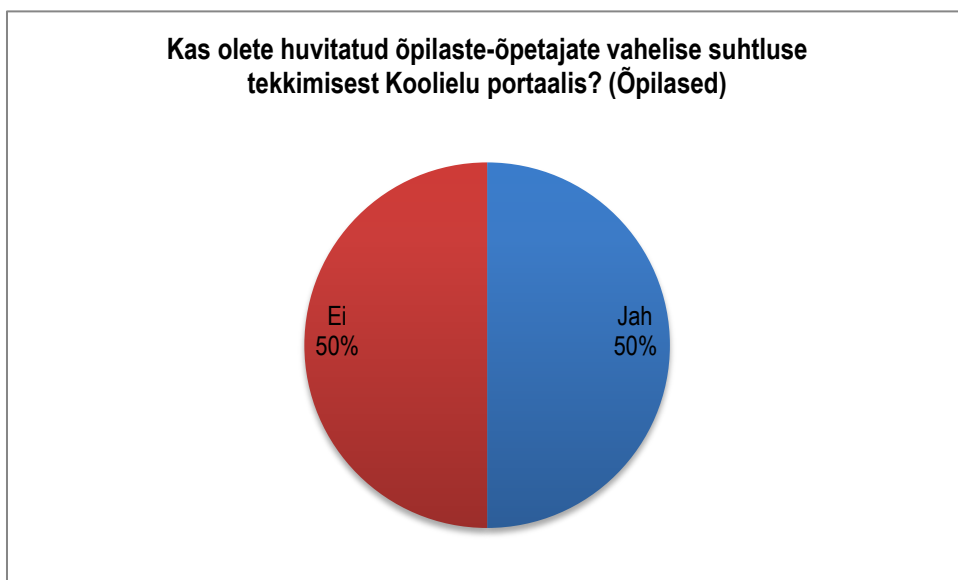
2.6. Koolielu ja õpilased

Koolielu portaal on läbi aegade pidanud oma peamiseks sihtgrupiks õpetajat, samas oleme olnud piisavalt avatud kõigile – õpilastele, koolijuhtidele, lapsevanematele ja teistelegi huvilistele. Uurisime õpetajatelt, kas peaksime jätkama seda teed või peaksime oma lähenemises midagi muutma. Küsisime, kas õpetajad on huvitatud õpilaste-õpetajate vahelise suhtluse tekkimisest Koolielus. 58% õpetajatest vastas eitavalt, 42% aga jaatavalt – üsna tasavägine.

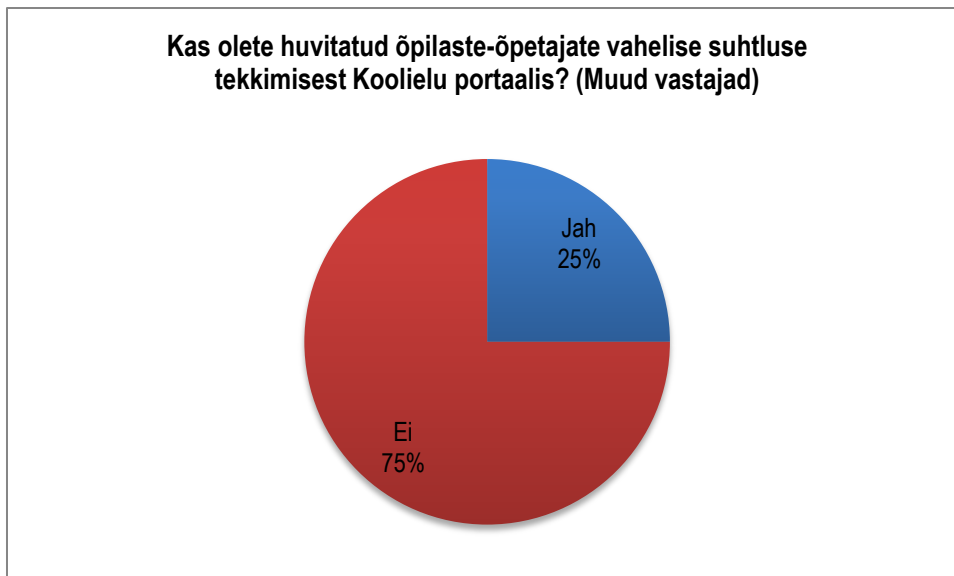

Joonis 31. Õpetajate huvi õpilaste-õpetajate vahelise suhtluse tekkimise kohta Koolielus

Kuigi antud kasutajauuringus on esile tõstetud õpetajate vastuseid, tahaks siinkohal ära tuua kahe teise huvigrupi – õpilaste ja muu (lapsevanemad, koolitajad, IT-juhid) – vastuse samale küsimusele:

Joonis 32. Õpilaste huvi õpilaste-õpetajate vahelise suhtluse tekkimise kohta Koolielus

Joonis 33. Muude kasutajate huvi õpilaste-õpetajate vahelise suhtluse tekkimise kohta Koolielus

Palusime õpetajatel teha ettepanekuid, **kuidas õpetajate-õpilaste suhtlus võiks toimima hakata.**

18,64% ei vastanud küsimusele, 12,71% ei osanud öelda, kuidas õpetajate-õpilaste suhtlus toimima võiks hakata. 27,96% õpetajatest ei usu sellesse suhtluskanalisse: ei, see pole õige koht; suhtlusportaale on piisavalt (e-koolgi, mille kaudu peamiselt suheldakse); mul pole midagi õpilastega suhtlemise vastu, kuid Koolielu võiks olla eelkõige õpetajate suhtlemise kohaks, vähemalt peaks Koolielus olema üks koht, kus õpetajad saavad suhelda ilma õpilasteta. 20,33% pakkus suhtlemise kohana välja foorumit, kus õpilane saaks nõu küsida; tuutorluse põhimõttel võiks lisaabi saada väljaspool kooli; vestlus- ja väitlusringide kaudu; suhtlus portaalis. 7,6% leidis, et õpetajate-õpilaste suhtlus võiks toimuda õpikeskkonna, ajaveebi, kogukonna kaudu, või teha grupid Google'is, võiks olla oma klassi keskkond, kuhu teised ei pääse.

6,8% pakkus välja õpiabi projekte, kus osaleja saaks nn minu õpilaseks ja saab lahendada vastavalt ainele õpetajate valitud harjutusi kordamiseks; hea oleks kodutööde üleslaadimise võimalus, tekitada infovoo-kogud õpilaste vahel; kordamisküsimused; abi küsimine teatud teemade või küsimuste kohta.

Lisakommentaariid:

ühised ülesanded, auhinnad;

tuleks leida teemad, mis huvitavad lapsi ja mille puhul saavad õpetajad kaasa rääkida;

võib-olla oleks olulisem lapsevanemate-õpetajate suhtlus;

väitlusteemade abil;

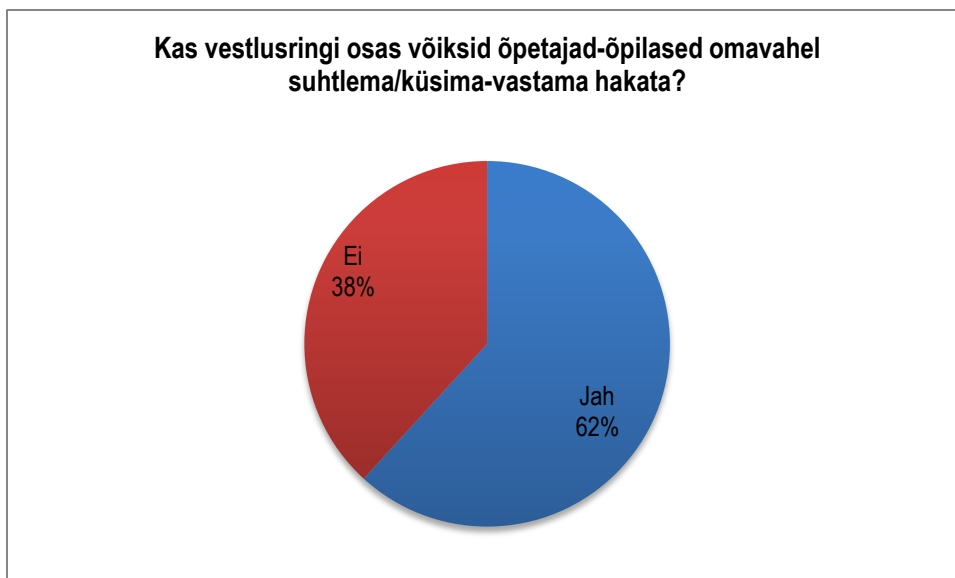
eesti-vene koolide vahel;

koolidevaheline suhtlus;

nt läbi peaartikli kommenteerides.

Vestlusringi pakkus kasutajauuringule vastanutest õpetajate-õpilaste suhtluskohana välja 20,33% õpetajatest.

Küsisime vestlusringi kohta veelkord, kas vestlusringi osas võiksid õpetajad-õpilased omavahel suhtlema/küsima-vastama hakata. Enamus ehk 62% vastas jaatavalt. 38% õpetajatest arvas, et vestlusringis pole vaja õpetajate-õpilaste omavahelist suhtlust arendama hakata.

Joonis 34. Vestlusringis õpetajate-õpilaste vahelise suhtluse algatamise võimalikkus

Mida tuleks õpilastele Koolieluportaalil pakkuda?

14,4% ei vastanud küsimusele, 7,6% ei osanud öelda. 36,4% vastanud õpetajatest arvas, et Koolielus võiks õpilastele pakkuda õpiabina ise õppimiseks õppemänge, harjutusülesandeid, hariduslikke ja põnevaid interaktiivseid mänge; juhendeid õppima õppimiseks, mitte valmis variante; kodus lahendamise näidiseid, valemeid, reegleid; õpilastele tuge pakkuda; õpilastele tuleks jagada kontrollitud spikreid, et eakaaslased ei jagaks neile vigaseid (sageli raha eest).

9,5% leiab, et õpilastele tuleks pakkuda võimalust osaleda erinevates ettevõtmistes (sama, mida õpetajatele: konkursid, õppimisüritused, projektid).

Lisamaterjale andekatele, vastas 7,6%: keerukamate teemade kohta lühikonspekte, viiteid huvitavatele e-materjalidele, võimalust ise õppematerjale luua ja lisada.

5,93% vastas, et õpilastele tuleks pakkuda viiteid noorte maailmas toimuvast; midagi, mis meelitaks õpilasi seda portaali külastama; neid huvitavaid teemasid nt noorte enda tehtud konkursside korras, rohkem infot teistes koolides toimuvatest üritustest, edasiõppimisvõimalused.

5,08% õpetajatest leidis, et Koolielu portaal võiks jääda õpetajate kohaks: õpetaja-õpilase keskkondi on ju teisigi; olen seda siiani pidanud õpetajate kohaks, arvan, et õpilased ei võta seda omaks; olgu ainult õpetajatele – praegusel kujul piisav; õpilastel võiks olla oma portaal.

Lisakommentaariid:

võib-olla õppematerjalide hindamist mingi meetodi hindamis-rakendusnäidete alusel; võimalus avaldada arvamust õppematerjalide ja õppemeetodite kohta;

tuleks propageerida osalemist projektitegevustes;

esitluste kujundamise reegleid;

töövahendite tutvustamine;

asjalikku suhtluskeskkonda;

rohkem õpilasele mõistetavaid artikleid, hetkel tundub väga õpetajakeskne;

aineti täiendava kirjanduse loend;

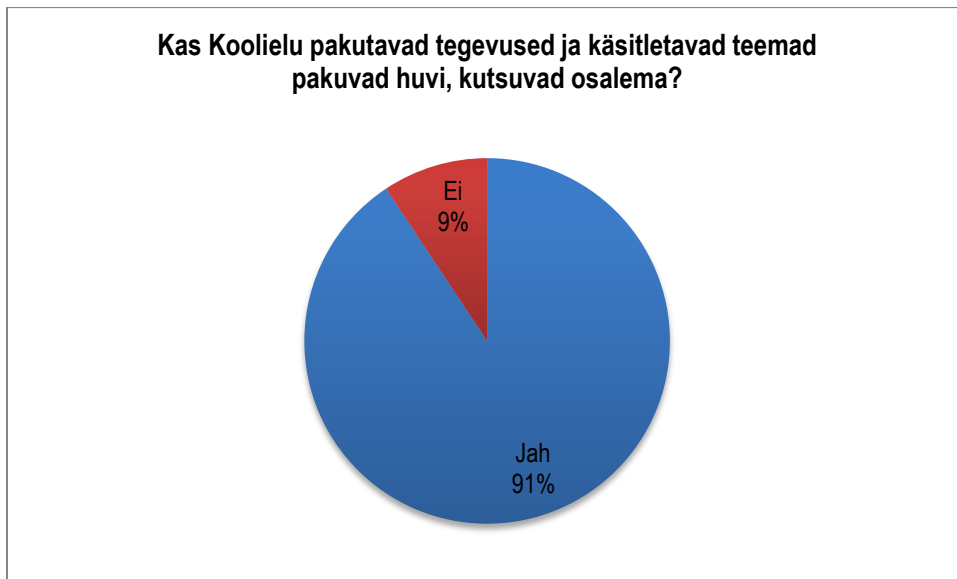
auhinnad meelitavad ikka,

tegelikult on kõik vajalik olemas, sest internetis leidub ka muud tegevust, mida koolitöös kasutada on saanud.

2.7. Koolielu tegevuste huvitekitavus

Küsisime, kas Koolielu portaali pakutavad tegevused ja käsitletavad teemad pakuvad huvi ja kutsuvad osalema.

Rõõmustav oli kasutajauuringust leida, et 91% õpetajatest peab Koolielus toimuvat huvipakkuvaks, 9% nentis siiski, et neid Koolielu tegevused osalema ei kutsu.

Joonis 35. Koolielu tegevuste, teemade huvipakkuvus

Küsisime, millised tegevused õpetajatele huvi pakkuda võiks. **Tehke ettepanekuid, millised tegevused teile veel huvi pakuks!** 20,3% ei vastanud, 27,11% ei osanud huvipakkuvaid tegevusi nimetada. 10,16% vastanutest leidis, et praegu on juba piisavalt palju erinevaid tegevusi. Sama palju ehk vastanutest 10,16% ootab erinevaid e-kursusi: kursused on väga hea idee; arvutikoolitused lasteaiaõpetajatele; õpilasele suunatud e-kursused; õpilaste koolitamine õppematerjalide loomiseks; mingi uue töövahendi/vidina/tarkvara tutvustamine.

8,47% vastanutest töid esile veebipõhiseid võistlusi, viktoirine, näiteks võiks rohkem olla konkursse noorematele õpilastele, võistlus võiks olla vene koolide vahel; konkursid, kus oleksid võimelised osalema ka kergemate erivajadustega õpilased; uurimistööde konkursid (ka õpetajatele).

5,08% tegi ettepanekuid õppematerjalide kohta: interaktiivsete õppematerjalide loomine; vajaks lisamaterjale oma aines; juhendeid ingliskeelsete õppematerjalide kasutamiseks; õppevahendid;

Lisakommentaariid:

koolielu innovaatilised lahendused; kaasav haridus, kaasaegsem õppimine;

kogemuste vahetus koolidega, kas või tundide külastamiseni välja;

reaalne kohtumine, nt ühel kindlal konkursil osalenud õpilased kutsutakse nädalalõpu laagrisse vm;

uudiskirjandus (ka välismaine); õpikute ülevaated, lugemisvara foorum;

näitused, virtuaalsed näitused, sh erivajadustega õpilastele;

erinevad projektid; integratsiooni projektid; kunstiprojektid;

hobid, näidendid;

käsitööga seotud teemad;

kõik, mis on seotud õpilastega ning nendega koos tegemine;

nt Koolieluga seotud infopäevad;

pakuks huvi, kui igas teemas oleks vähemalt üks kasutatav materjal;

e-raamatute kasutamise võimalus;

praegu on liiga palju isetegemise võimalusi, mis võib tunduda tavaõpetajale raske.

2.8. Koolielu – õppematerjalide ait

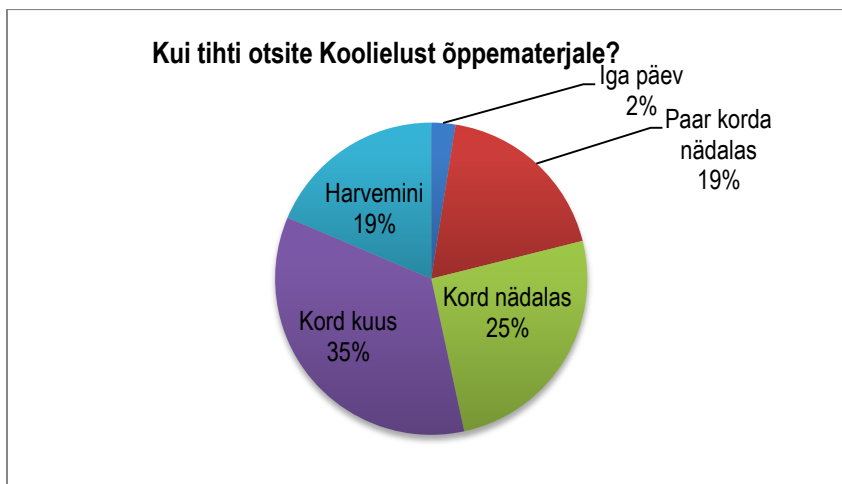
Koolielu portaali üks olulisem osa on olnud õppematerjalide kogu. Uues Koolielus on õppematerjalid leitavad

õppekava teemade järgi. Lisaks on iga õppematerjali ees väike ikoon, mis annab selgust, kas tegu on esitluse, harjutuse, animatsiooni vms. Kõikidel Koolielu kasutajatel on võimalik ka ise õppematerjale lisada. See toimub koostöös Koolielu ainekoordinaatoritega – materjali kvaliteedi tagamisega tegelevad ainekoordinaatorid, kes enne avaldamist materjalid üle vaatavad. Õppematerjalide avaldamisel lähtutakse Koolielu kvaliteedinõuetest.

Kvaliteedikontrolli läbinud õppematerjale saab otsida ka täpsustatud otsinguga. Leitud ja sobivad õppematerjalid võib registreerunud kasutaja märkida oma lemmikuteks või koondada ühe teemaga seotud materjalid kollektsiooni, mida on mugav õpilastega jagada.

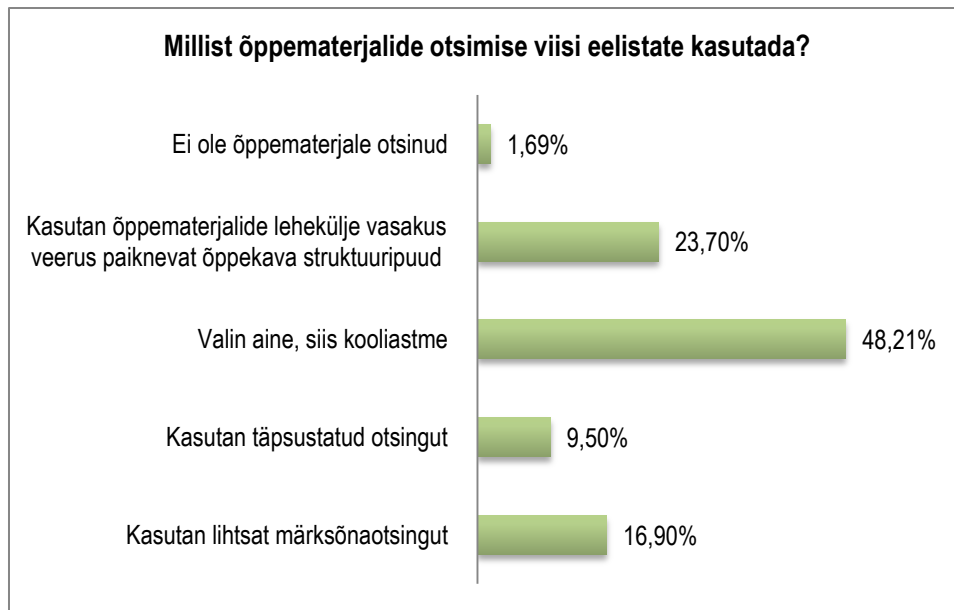
Uuendusena on loodud igale õppeainele eraldi aineleht, kus saab kiire ülevaate just selle ainega seotud viimastest uudistest, pakutavatest kursustest, viimati avaldatud õppematerjalidest jne. Teavet koolituste, konkursside ja muude sündmuste kohta võib jälgida ka Koolielu kalendrist.

Küsisime kasutajauuringus õpetajatelt, **kui tihti nad otsivad Koolielu portaalist õppematerjale**. Enamus ehk 35% otsib kord kuus, kord nädalas käib õppematerjale otsimas 25%, paar korda nädalas 19% ja harvemini sama palju, 19%. Iga päev käib Koolielus õppematerjale otsimas 2% vastanutest.

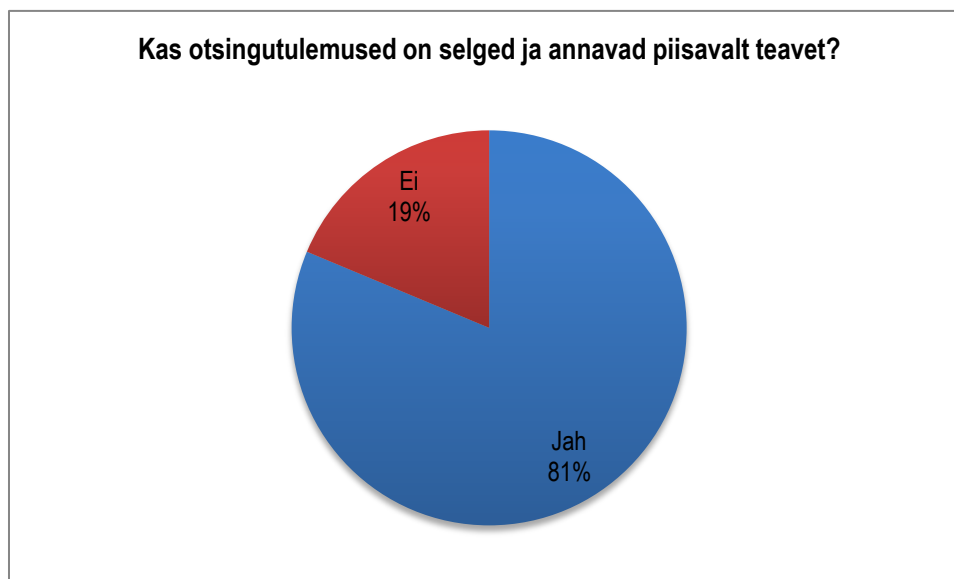
Joonis 36. Õppematerjalide otsimise sagedus

Küsisime, millist **õppematerjalide otsimise viisi** eelistavad õpetajad kasutada. Enamus – 48,21% – valivad aine ja siis kooliastme. Vasakus veerus asuvat õppekava struktuuripuud kasutab 23,70% õpetajatest, lihtsat märksõnaotsingut eelistab 16,90% vastanutest, täpsustatud otsingut 9,50%. Õppematerjale ei ole otsinud 1,69% vastanutest.

Joonis 37. Õppematerjalide otsimise eelistatuid viisi

Õppematerjalide otsingutulemuste kohta uurisime, kas tulemused on selged ja annavad piisavalt teavet. Positiivselt vastas 81% õpetajatest, negatiivselt 19%.

Joonis 38. Otsingutulemuste selgus

Mida soovitaksite õppematerjalide otsingus muuta?

25,4% ei vastanud, 15,2% ei osanud öelda, mida õppematerjalide otsingus muuta.

37,2% vastanuist leidis, et õppematerjalide otsingus ei tuleks midagi muuta, saab hakkama.

11,8% soovitas otsingut paremaks, selgemaks, mugavamaks muuta: kirjutat sõnast osa ja mulle pakutakse võimalikke valikuid; konkreetsemaks; otsing lihtsamaks; märksõnaotsing võiks enamkasutatavale infole tundlik olla. 1,69% arvates on oluline seotus õppekavaga: teemad, struktuuris tuleks muutusi teha. 1,69% soovitas süstematiseerida vanuseastmete kaupa.

Lisakommentaariid:

ainelehed võiks olla ülevalpool, märgatavamad, ja märksõnad nende all, hetkel vastupidi; hea oleks näha jooksvalt nt 3 viimast materjali, millele järgneks ka uuem ajaline jaotus;

kiirustl;

sisulisi märksõnu lisada, sest huvitavat võib leida ka oma aine välisest materjalist;

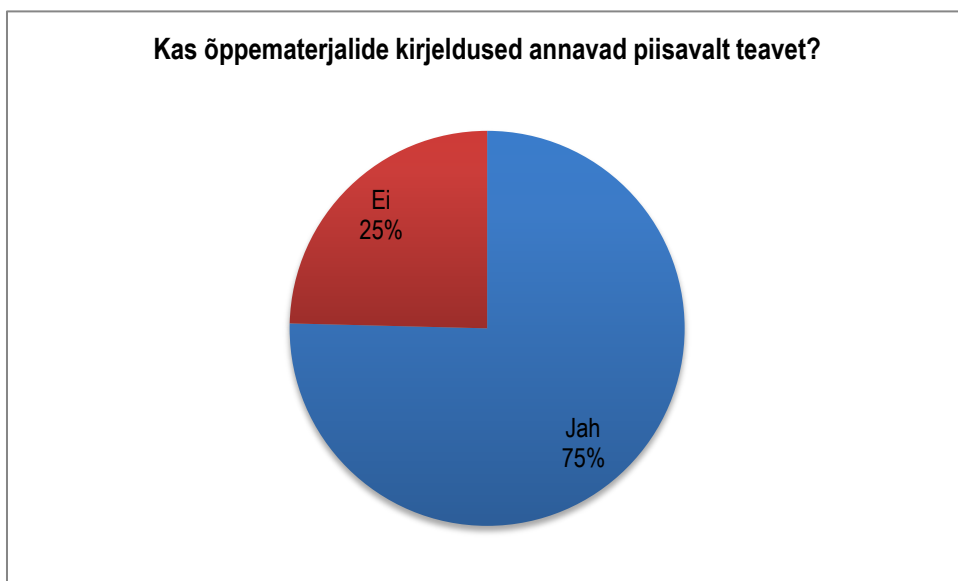
lühike sissejuhatus, sisu tutvustus kohe alguses, et ei peaks materjali avama ja avastama, et polegi see, mida otsin;

ülemenüüs võiks avaneda rippmenüü ainetest või paigutada menüü alla pärast klikkimist ja jätta sõnapilv lehe lõppu;

alapealkirju, nagu oli vanas Koolielus;

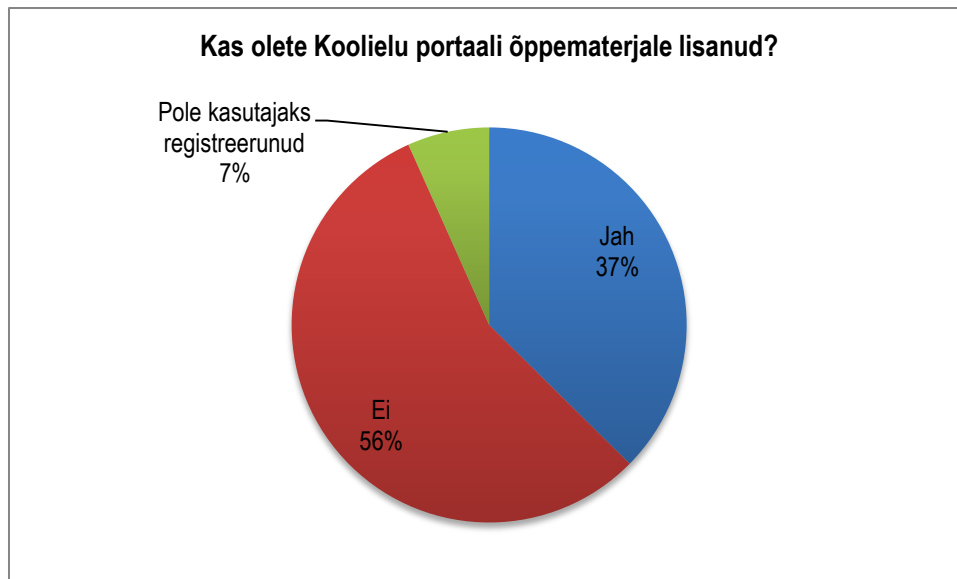
miks on kirjasuurused erinevad?

Õppematerjalide ait ehk Waramu annab otsijatele just nii palju infot, kui palju on õppematerjali lisades vaeva nähtud metaandmete sisestamisega. Küsisime kasutajauuringus, kas **õppematerjalide kirjeldused** annavad piisavalt teavet. Jah-vastuse saime 75% õpetajatelt, kirjeldustega pole rahul 25% vastanutest.

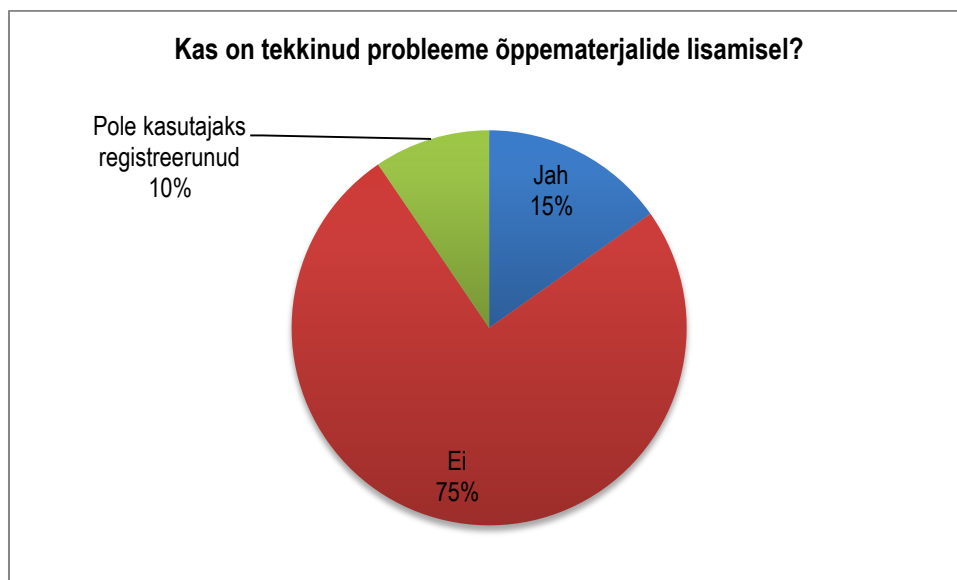
Joonis 39. Õppematerjalide kirjelduse informatiivsus

Sisseloginud kasutaja saab lisada õppematerjale üleslaetavate failide või linkidena. Üleslaadimise või lingi lisamise järel täidab kasutaja õppematerjali metaandmete vormi. Uurisime, kas kasutajauuringule vastanud on Koolielu portaali **õppematerjale lisanud**. Üle poole ehk 56% õpetajatest ei ole ise materjale lisanud, 37% on õppematerjale Kooliellu sisestanud. Kasutajaks mitte registreerunud 7% vastanutest ei saanud küsimusele vastata.

Joonis 40. Õppematerjalide lisamine Koolielu portaali

Küsisime, kas **õppematerjale lisades on probleeme** tekkinud. 75% ei ole probleeme olnud, 15% nentis, et õppematerjalide lisamisel on probleeme tekkinud, 10% ei osanud registreerimata kasutajana vastata.

Joonis 41. Õppematerjalide lisamise problemaatilisus

Milliseid probleeme õppematerjalide lisamisel on tekkinud?

22,8% ei vastanud küsimusele, 10,16% ei osanud öelda, milliseid probleeme õppematerjalide lisamisel on tekkinud, 19,49% vastasid, et nad pole õppematerjale lisanud Kooliellu.

29,6% kirjutasid vastuseks, et neil pole õppematerjalide lisamisel probleeme tekkinud.

7,6% mainisid õppematerjali lisamisel tekkinud tõrget: pole saanud lõpuni lisada, kastide täitmine problemaatiline; kui saan vastuse, et faili ei õnnestunud laadida; materjal ei olnud ühele kooliastmele, ei osanud mitut korraga lisada; kui materjal sobib mitmesse teemasse, aga saan valida vaid ühe.

3,38% on pahased, kui pole saanud õppematerjalile kinnitust või kui õppematerjalid on tagasi lükatud.

Lisakommentaariid:

esialgu on raske leida viidet materjali lisamiseks;

sõna „Õppeained“ ajab segadusse;

kardan, et ei saa hakkama; ei oska lisada, puudub juhend;
 navigeerimisseadmed;
 aine valik oli kaua aega võimalik vaid Mozillaga, nüüd lõpuks ka IEga;
 probleemid ei ole seotud portaaliga;
 ei ole leidnud, mida otsin;
 lisamine võtab aega.

Mis motiveerib/motiveeriks teid oma õppematerjale üles panema, teistega jagama?

Küsimusele ei vastanud 23,7% õpetajatest, õppematerjale pole lisanud 5,08%.

33,05% vastanuist leidis, et tagasiside ja uued ideed motiveerivad oma õppematerjale jagama: kes annab, see saab; teiste tööd; kasutan ka ise teiste materjale – hoiame niiviisi aega kokku, lihtsustame üksteise tööd; soov näidata, kui tore da asja olen teinud; teadmine/tagasiside, et minu materjali kasutatakse; tunnustus, huvi; kasu ühiskonnale.

12,7% pakub välja boonussüsteeme: teised jagaks oma kogemust minu materjali kasutades või mingite punktide kogumine; võiks olla konkurss või igal kuul valida/esile tõsta parim lisatud materjal; sümboolne tasu tehtud töö eest, mida teised hakkavad kasutama ehk nn boonuspunktide süsteem; auhinnad, loosimine, premeerimine.

9,5% kurtis ajapuudust: kui oleks rohkem aega; oleks vaid rohkem aega ja oskusi; vajaks pikemat ööpäeva.

8,47% leidis, et motiveeriks ametijärgu tõstmine seoses panustamisega: tegelikult võiks kõik see olla seotud õpetaja atesteerimisega; vajadus; karjääriredelil tõusmine, kui kool aktsepteeriks avaldatud materjali kui boonust õpetajatöös.

Lisakommentaariid:

mitme ainevaldkonna huviliste olemasolu;

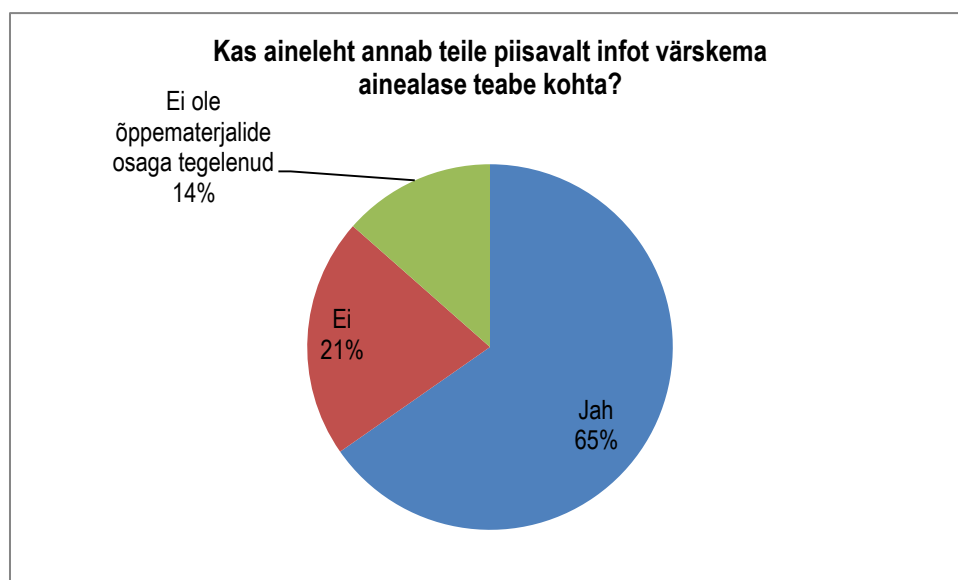
kasutan õppematerjalide ülespanekuks blogspot'i, vajadus kodumaise analoogi järele puudub;

lihtsam ülesriputamine;

mitte miski, puudub motivatsioon;

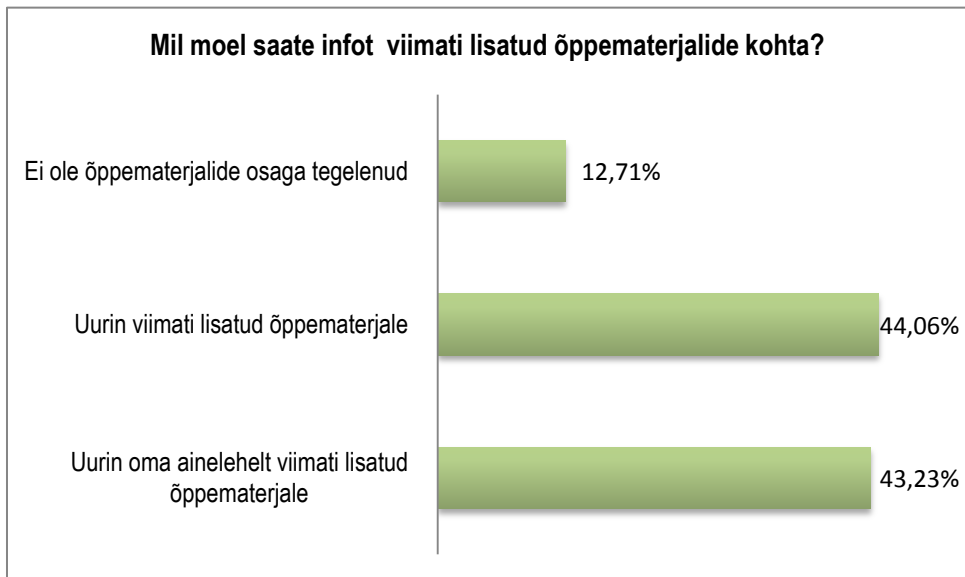
kui selle töö eest raha saaks, siis seda ainult teekski.

Ainelehele on koondatud viis värskeimat ainealast uudist, õppematerjali, info ainealaste kogukondade kohta, vastavat ainet puudutavad kursused ja töökuulutused. Uurisime, kas aineleht edastab värskeimat ainealast teavet piisavalt. Positiivselt vastas 65% õpetajatest, negatiivselt 21%, õppematerjalide osaga pole tegelenud 14% vastanutest.

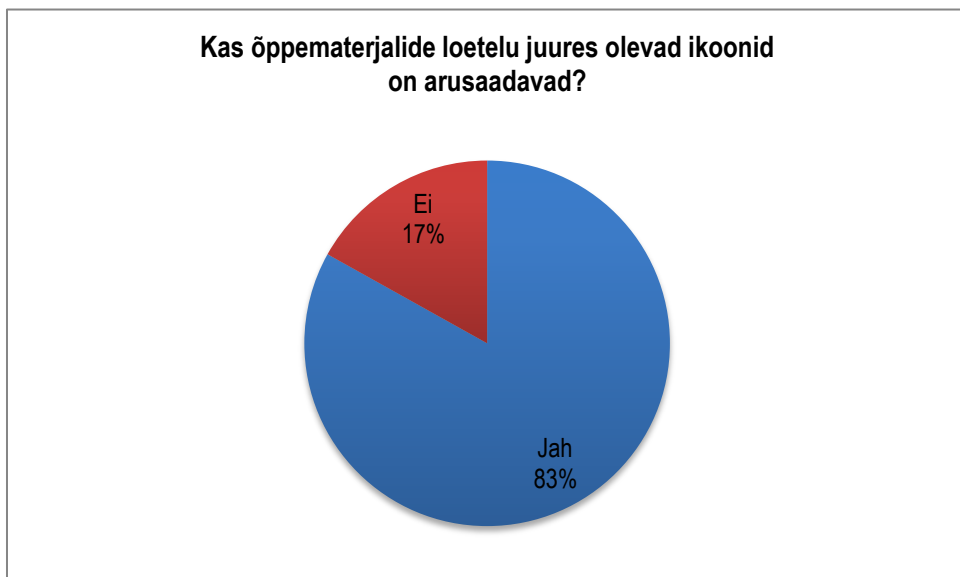
Joonis 42. Ainelehe informatiivsus

Küsisime, mil moel saavad õpetajad **infot viimati lisatud õppematerjalide kohta**. Ainelehelts otsib viimati lisatud õppematerjalide kohta infot 43,23% vastanutest, viimati lisatud õppematerjale jälgib 44,06%, õppematerjalide osaga pole tegelenud 12,71% õpetajatest.

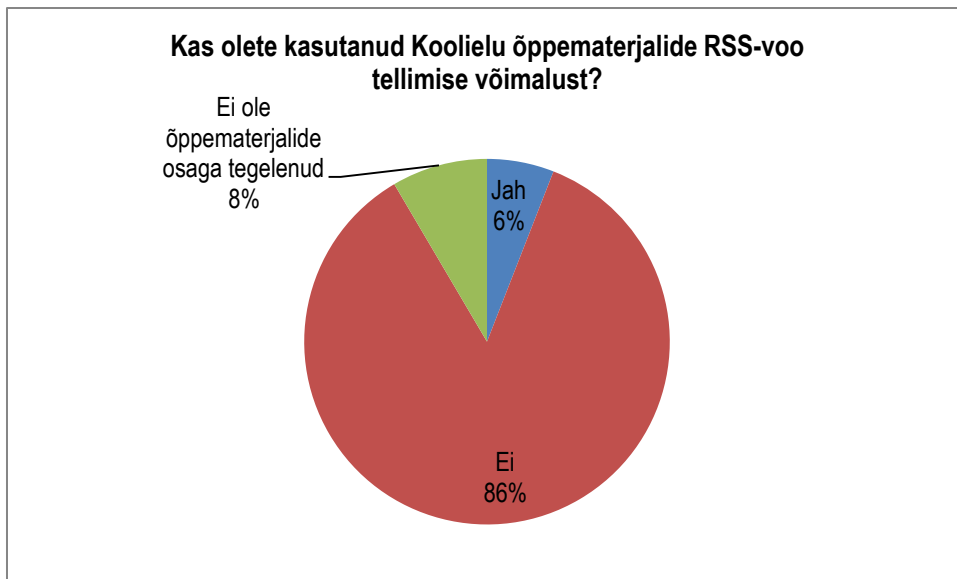
Joonis 43. Uuemate õppematerjalide kohta teabe saamine

TLÜ Haridustehnoloogia Keskuse meeskond disainis Koolielu õppematerjalide juurde toredad **ikoonid**, uurisime kas need on arusaadavad. 83% nõustus sellega, 17% jaoks ikoonid väga lihtsalt mõistetavad ei ole.

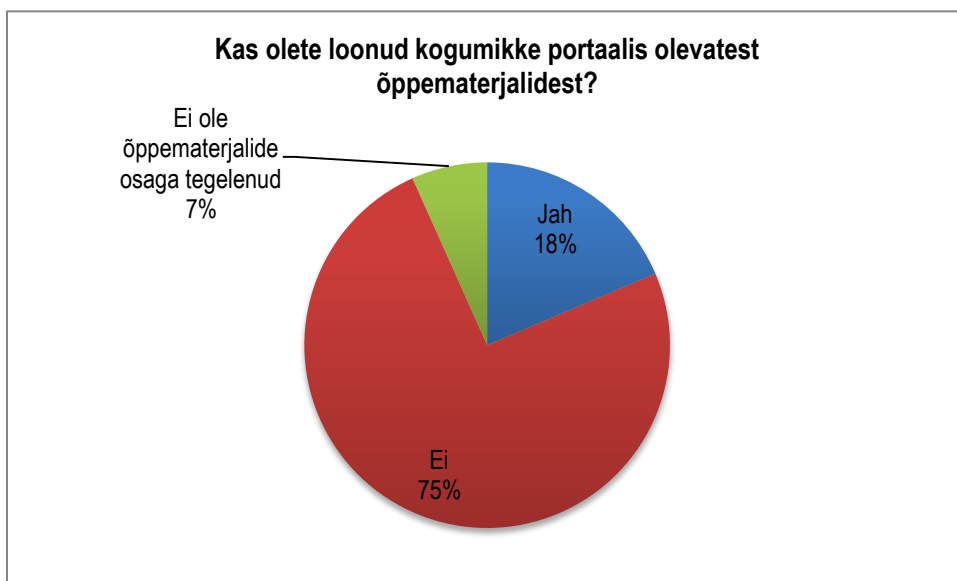
Joonis 44. Õppematerjalide ikoonide mõistetavus

Kasutaja saab endale tellida **õppematerjalide RSS-voo**, seda võimalust on kasutanud vähesed – 6% vastanutest, eitavalt vastas 86%. 8% ei ole õppematerjalide osaga tegelenud.

Joonis 45. Õppematerjalide RSS-voe tellimise kasutamine

Õpetaja saab moodustada portaalis avaldatud õppematerjalidest **kogumikke**, kuhu kuuluvad omavahel mingil põhjusel seotud materjalid. Kogumikku saab lisada ka teiste kasutajate poolt avaldatud materjale. Küsisime, kas õpetajad on loonud kogumikke. 75% kasutajatest ei ole seda teinud, 18% on kogumikke loonud, 7% ei ole õppematerjalide osaga tegelenud.

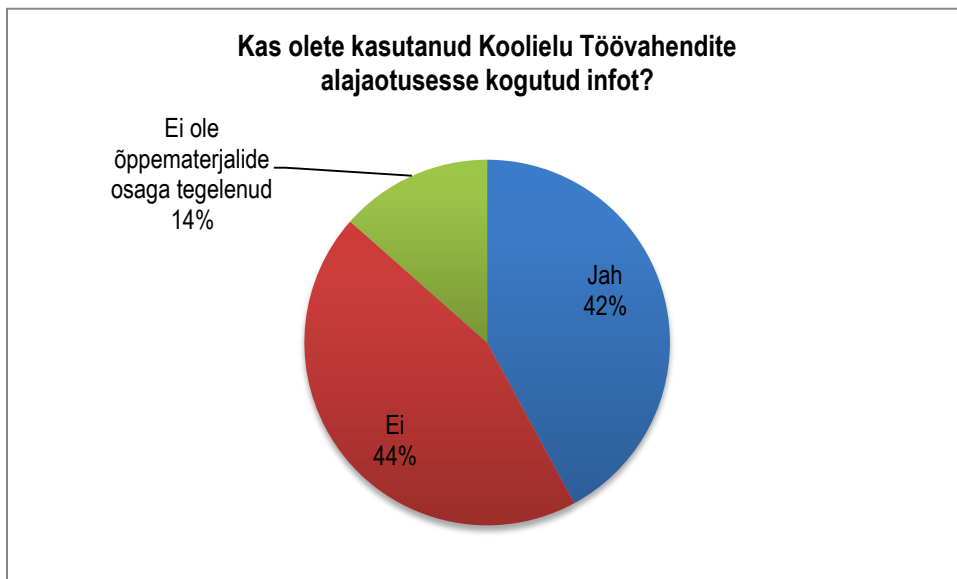

Joonis 46. Õppematerjalidest kogumike loomine

2.9. Töövahendid

Uuest Koolielust leiab töövahendite sektsiooni. Töövahendid on Koolielu-välised tarkvarapaketid või veebikeskkonnad õppematerjalide loomiseks, alajaotusest saab ülevaate, missuguseid veebivahendeid või programme võiks õppetöös kasutada. Sealt leiab sobilikud vahendid koos kasutusjuhenditega nii õppematerjalide loomiseks kui ka muudeks tegevusteks, mis sobivad õppimiseks arvuti ja interneti abil.

Kas õpetajad on töövahendite alajaotuses olevat infot kasutanud, küsisime. 44% ei ole seda alajaotust veel enda jaoks avastanud, 42% on töövahendeid kasutanud, 14% ei ole õppematerjalide osaga tegelenud.

Joonis 47. Töövahendite alajaotuse kasutamine

Ettepanekud töövahendite alajaotuse kohta

Küsimusele ei vastanud 29,6% õpetajatest, töövahendite alajaotuse kohta ei osanud ettepanekuid teha 49,15% vastanuist. 11,86% leidis, et töövahendite alajaotus sobib just sellisena nagu on, piisavalt arusaadav.

6,7% vastanuist rõhutas alajaotuse keerulisust: jätab kaootilise mulje, kuid vajaliku leiab üles ja kaotab ära ka; liiga keeruline, kohati liiga palju infot lehel; töövahendeid on palju ja nendes orienteerumine võtab hirmsa aja, enamkasutatavad võiks olla välja toodud.

Lisakommentaariid:

lisada soovitusid õppeaineti;

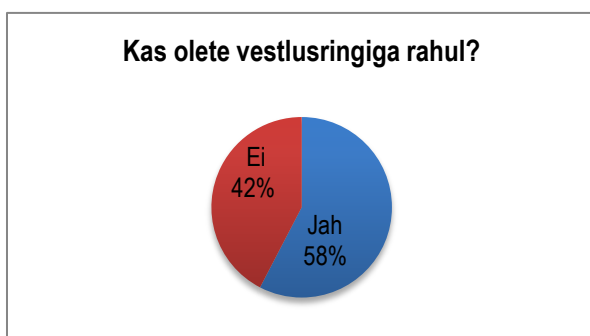
teha toredad ikoonid;

erinev kirja suurus ja šrift on eksitav.

2.10. Vestlusring

Uues Koolielus võib vestlusringis osaleda kahel moel – sisseloginud kasutaja saab oma nime alt lihtsalt teemat algatada või teiste teemasid kommenteerida. Sisseloginud kasutaja puhul näidatakse sissekande juures tema kasutajanime. Need kasutajad, kes pole portaali sisse loginud, peavad enne kommentaari sisestamist täitma ka turvalisuse kaalutlustel „Captcha“ abil loodud märksõna/numbrid.

Küsisime, kas Koolielu kasutajad on vestlusringiga rahul. Enamus ehk 58% on rahul, 42% ei ole.

Joonis 48. Rahulolu Koolielu vestlusringiga

Mis jääb vestlusringi osas puudu, ettepanekud parandamiseks?

Küsimusele ei vastanud 22,8%, 22,03% ei osanud öelda, mis jääb vestlusringi osas puudu või teha ettepanekuid alajaotuse parandamiseks. 34,7% vastanuid ei kasuta vestlusringi: ei tunne selle kasutamise järel vajadust (tõstatatud teemad ei paku huvi, sellist vestlusringi ei ole vaja; siin ei saa Koolielu midagi muuta – osalejad annavad ise foorumile näo.

5,9% olid vestlusringiga rahul: minu jaoks mugav, ei leia puudusi, kõik ok.

4,2% kurtsid, et vestlusring pole piisavalt aktiivne.

Lisakommentaariid:

jagada üldteemade kaupa, nt matemaatika vms, märksõnad on head, aga kõiki teemasid ei suuda esile tuua; huvitegevuse vestlusring;

sissejuhatus ehk teema algus veidi pikemalt välja tuua, sõna „loodu“ panna väiksemas kirjas, algataja profiilipilti pole vaja;

iga teema juurde võiks lisada postituste arvu, annaks lisateavet;

ei tohiks olla anonüümne;

soovin näha kogu teksti korraga;

õnnitleda sünnipäeva puhul;

võiks kahes keeles olla;

tihti jätab klatšitoa mulje;

rämpskirjad peaks saama kiiremini kustutatud;

üks vestlusring võiks olla ainult õpetajatele, kust saab professionaalset abi oma probleemidele, vahetada mõtteid.

2.11. Kuulutused ehk töökuulutused, kursused Koolielus

Sisseloginud kasutajad saavad sisestada kuulutusi: tööpakkumiskuulutusi, tööotsimiskuulutusi, kursuste teateid.

Kuulutuse sisestamise järel saab toimetaja keskkonnasisese sõnumite süsteemi kaudu teate kuulutuse sisestamise kohta. Toimetaja peab heaks kiitma või tagasi lükkama.

Küsisime, kas õpetajad on Koolielu portaali kursust või töökuulutust lisanud. 79% vastas eitavalt, 21% on kuulutusi lisanud.

Joonis 49. Kursuste, töökuulutuste Kooliellu lisamine

Ettepanekud kursuste/töökuulutuste alajaotuste parandamiseks

32,2% ei vastanud küsimusele, 43,2% ei osanud küsimusele vastata.

11,8% arvates on nii kursuste kui ka töökuulutuste alajaotused sobivad, hea struktuuriga, mugavad.

2,5% soovib selekteerimist parandada: võiks olla erinevate värvidega tehtud vm; ainetes, teemade, sihtgruppide, aja järgi.

2,5% arvates lisandub uut infot aeglaselt, tuleks pidevalt täiendada.

Lisakommentaariid:

avalehel pealkiri, muidu silma ees liiga palju infot;

võiksid olla eraldi, sest kursuseid ma ei osanud sealt otsida;

võiks olla võimalus lisada oma kodulehe linki ja sümbolikat, et kuulutus oleks atraktiivsem;

võiks kohe näha, millises maakonnas tööpakkumine on, ei hakkakski vaatama, kui asukoht ei sobi;

aegunud kuulutused maha võtta.

2.12. Koolielu avaleht, funktsionaalsused, kujundus

Uus Koolielu on loodud vabavaralisele platvormile ELGG, mis võimaldab kasutajatel mugavalt koostööd arendada ja sisu luua. Uurisime, mida arvavad kasutajad uutest funktsionaalsusest, avalehest, kujundusest.

Teemad/rubriigid, mis peaks olema Koolielu avalehel, avalehelt ligipääsetavad?

Väga oluliseks peetakse, et Koolielu avalehelt pääseks ligi järgmisele (uuringule vastanu sai valida loetelust 5 nimetust): ülamenüü kaudu on oluline avalehelt ligi pääseda õppeainetele ehk ligipääs ainelehtedele ja õppematerjalidele (85 korda märgiti ära), töövahenditele (42 korda märgiti), kuulutustele (23), kogukondadele (22). Avalehel on olulised info ehk uudisteosa (83), eraldi nimetati veel rubriiki „kasulik teada“ (40), rubriiki „õppekavad“ (32), rubriiki „uued tehnoloogiad“ (23), rubriiki „haridus“ (19), uudisteloendit ehk 10 lisatud uudist loendina (19), rubriiki „Koolielu veerandid“ (14), kalendrit (12) ja vestlusringi (10).

Küsisime ka, **mis on avalehel üleliigset**. Suur osa vastanuist arvas, et Koolielu avalehel ei ole midagi üleliigset (selline vastus märgiti ära 48 korral). Nende hulgast, kes soovisid üleliigseid alajaotusi esile tuua, mainisid paljud (20 äramärkimist), et rubriiki „vaba aeg“ ei ole aega ja huvi lugeda – õpetajatel lihtsalt ei ole vaba aega, öeldi lisakommentaarina. Liigseks peeti avalehel paiknevat kalendrit (19 äramärkimist), avalehelt ei ole vaja ligi pääseda ka vestlusringile (15), liigne on „Noorte Hääle“ banner (14), rubriik „õppekavad“ (10) – antud rubriik sai eelmises küsimuses hoopis plusspunkte. Avalehel pole vaja ka *sliderit*, märgiti ära 7 korral, kuulutusi (6), ligipääsu kogukondadele (4), rubriiki „Koolielu veerandid“ (4), mis jällegi eelmises küsimuses positiivseid punkte said.

Joonis 50. Uuendatud Koolielu logo autor on Tiit Jürna

2.11. Kasutajauuringut kokkuvõtvad küsimused

Kokkuvõtteks uurisime õpetajatelt, mis neile Koolielu portaalis kõige rohkem probleeme tekitab, mida nad üldse ei kasuta, mis neid häirib ja mis kõige rohkem meeldib.

Millises Koolielu alajaotuses on kõige sagedamini probleeme tekkinud?

Küsimusele ei vastanud 17,79%, ei osanud vastata 8,47% vastanuist.

Probleeme pole tekkinud 32,20% vastanuist.

Õppematerjalide osas on kõige sagedamini probleeme tekkinud 21,18% kasutajauuringule vastanutest: otsimine ja lisamine, kogumike tegemisel, vananenud õppematerjalid.

Töövahendite alajaotus tekitab probleeme 5,93%.

Kogukondade ehk e-kursuste osa on probleemne olnud 5,93% vastanuist: ei õnnestunud ühele õppimisüritusele registreeruda; kippusid e-kursusel osaledes pidevalt ära eksima, koht, kus korra käidud, raskesti leitav.

Lisakommentaariid:

raske ja keeruline koht, peale õppevideote vaatamist saab hakkama, aga naljakas, et peab neid üldse vaatama;

kiirus, jõudlus – kui palju kasutajaid korraga sees, sisselogimine aeglane või isegi häiritud;

vähem klikke võiks olla kuhugi jõudmiseks;

ma ei kasuta kõiki kohti;

ehk oleks lihtsam otsida, kui erineva ikooniga materjalid oleks eraldi (3 osas);

„Minu Koolielu“;

kirjutan uudise oma kogukonnas, aga see on avalehel kõigile näha;

uudised.

Millised alajaotused on jäänud täiesti kasutamata, miks?

Küsimusele ei vastanud 22,03%, ei osanud vastata 5,08%.

Vestlusring on jäänud 16,10% kasutamata (pole aega, vajadust, keelebarjäär).

12,71% ütleb, et vaatab kõike.

11,86% õpetajatest nendib aga, et enamikku ei vaata (pole vajadust): ma pole kogu elu Kooliellu sisse seadnud, käin, kui meenub või midagi vaja.

Kogukonnad on jäänud kasutamata 6,7% ajapuuduse, suhtlemisküllastuse või sobiva aja leidmise tõttu.

Kuulutused on 5,93% õpetajatest kasutamata, töövahendid 4,23%.

Lisakommentaariid:

õppeveerandid ehk Koolielu veerandid – ei jõua jälgida;

rubriik Vaba aeg – vaba aega lihtsalt pole;

Minu Koolielu – ei näe vajadust;

uudised – alati pole mahti lugeda;

ained, mida ei õpeta;

kalender;

mõtlesin õppija ajaveebiga tegeleda, aga pole aega uurida, kuidas uut ajaveebi Koolielus luua, hea oleks tugi;

pole teinud oma e-portfooliot;

Noorte Hääl,

rubriik Õppekavad;

kasutan vaid alajaotusi, mis seotud minu e-kursusega;

tegelen kutseharidusega, Koolielu ei paku selle valdkonna jaoks eriti midagi, nüüd on kutseharidusel hakanud oma kanalid tekkima;

mul on Koolielu suhtes kindlad soovid ja ootused, need on täidetud, lisateenuseid saan teistest portaalistest.

Mis Koolielu portaalis kõige rohkem häirib/silma riivab?

Küsimusele ei vastanud 33,05%.

Mitte miski ei häiri, vastas 38,98%.

Kujundus häirib 10,16%: võiks olla värvikirevam, pilkupüüdvam, lõbusam; värskemad värvid pruunika, oranžika asemel; avalehe värvigamma; ruumikasutus; kirja suuruse hüppeline erinevus; kiri liiga hunnikus, liigendust võiks rohkem olla; vähe pilte.

Liiga palju infot lehel korraga, leiab 6,7%: liiga kirju, raske orienteeruda ja kiiresti vajalikku üles leida; algul oli võõras, asjade leidmine võttis aega, aga nüüdseks olete seda täiendanud, ei kujuta enam ette, et peaks vana Koolielu kasutama.

3,38% häirib kiirus/jõudlus: mõnikord avanevad õppematerjalid liiga aeglaselt; enam kui 12 kasutaja samaaegsel sisselogimisel muutub portaal aeglaseks, IE kasutamisel on jätkuvalt bugid; paljud materjalid ei lase end avada.

2,54% häirib vestlusring: osa teemasid, sisu pole.

Lisakommentaariid:

tundub liiga range;

tavaline;

koostööd tuleb teha, muu ei häirigi;

ühe päeva uudised ei mahu esilehele ära, uudiste nimekiri peaks olema pikem;

üldmulje.

Mis Koolielu portaali juures kõige rohkem meeldib?

Küsimusele ei vastanud 15,25% õpetajatest.

Suurem osa ehk 50,84% kasutajauuringule vastanuist olid väga rahul Koolielu portaali informatiivsuse, võimalusterohkusega, portaali olemasoluga: kõige ülevaatlikum haridusinfo; väga kihtv portaali, kõik meeldib; alati olemas ja uudne; informatiivsus; idee iseenesest; avatus; palju kasulikku infot saab ühelt lehelt kätte; aitäh paljude toredate ideede eest! arusaadavus, kasutajasõbralikkus, mugav kasutada, kompaktnes; mugav ja atraktiivne vahend, nn õpetajate Facebook; meeldib enamus portaali tööst, see, et infot on palju, näitab, et tehakse palju, ideid on palju, tublid tegijad! asjakohase info kättesaadavus.

15,25% meeldib õppematerjalide osa: õppematerjalide valik, lemmikute, kollektsiooni lisamise võimalus; tunniks lisamaterjalide leidmine; et õpetajad lisavad oma materjale ja näitavad nii ka teistele eeskuju; värsked ja ülevaadatud õppematerjalid, ei pea ise nende pädevust hindama.

Kujundus, mis eelmise küsimuse vastuses esile toodi, sai samas ka palju plusspunkte – 5,08% peab Koolielu värvivalikut heaks: värvide valik, üldine väljund, lihtsus, selgus; ümarad nurgad ikoonidel, ilus disain, loogilisus; rahulik kujundus; kaasaegne väljund.

4,23% meeldivad värsked uudised: pidev uudiste vool ja igasuguste uute vidinate tutvustamine, uudiste voo tellimine, 2010. a. on uudiste osa oluliselt suurenenud ning saab rohkem infot igasugu koolituste kohta.

Lisakommentaariid:

annab üldhariduse õpetajatele võimaluse jagada nii teadmisi, kogemusi kui ka ämbreid.

vajalik portaali saamiseks teada, mida teised teevad;

aitab õpetajatel tunde ilmestada;

töövahendid;

kogukonnad, e-kursused;

üsna kergesti kõik leitav;

tasuta e-kursuste võimalus;

kasutajasõbralikkus.

3. Kokkuvõte ja järeldused

Koolielu portaali kasutajaskond kasvab iga päevaga, uuenenud portaali on tegutsenud pisut üle aasta. Kasutajaskonna statistika ja kasutajauuringu analüüsi eesmärgiks oli välja selgitada Koolielu portaali kasutajate ootused ning koguda ettepanekuid erinevate alajaotuste kasutajasõbralikumaks muutmiseks.

Koolielu külastuste arv päevas oli 2010. a. keskmiselt 2780. Kuna nädalavahetustel kasutatakse portaali vähem (aasta peale vähendab see päevast keskmist külastust tublisti), siis on allpool ära toodud ka ühe keskmise nädala külastuste arv. Unikaalseid külastusi on raske täpselt hinnata, kuna Koolielu külastatakse sageli kooli arvutiklassist, seetõttu ei ole teada, kas samast arvutist vaatab Koolielu üks või mitu inimest.

Kasutajauuringule vastas 132 inimest, neist 118 õpetajat, 8 muud huvilist ja 6 õpilast. Kuna nii õpilased kui ka muud huvilised (kelle hulgas oli nii lapsevanemaid, raamatukogutöötajaid kui ka koolitajaid) moodustasid vastanute gruppide seas marginaalse osa ja need andmed ei oleks andnud adekvaatset pilti selle kohta, mida õpilased või lapsevanemad tegelikult eelistavad ja tahavad, otsustasime analüüsida õpetajate vastuseid. Üldhariduskoolide õpetajad on algusest peale olnud Koolielu peamine sihtgrupp.

Koolielu on terviklik haridusportaal, mille olulised osad on õppematerjalid ja haridusalane teave, suhtlus ja parima praktika jagamine õpikogukondades, üks ei saa funktsioneerida teiseta.

Kõige enam käivad õpetajad Koolielu portaalis õppematerjalide pärast, Tiigrihüppe Sihtasutuse jaoks on prioriteet õppematerjalide andmebaasi korrastamine ja sisuga täiendamine.

Oluliseks osaks on kujunenud kogukonnad, hästi käima läinud e-kursused ja õppimisüritused on Koolielu kasutajaskonda aktiivsemaks parima praktika jagajaks muutnud ning kasutajaid juurdegi toonud. Sihtasutusel tuleb veebipõhiseid kursusi Koolielu portaalis süsteemsemalt edasi arendada.

Uue riikliku õppekava kasutuselevõtu tõttu vajavad õpetajad õppekava-teemalist abi. Koolielus ongi õppekava teema järgmisel õppeaastal prioriteediks seatud.

Õpilaste ja õpetajate ainealne suhtlemine käib peamiselt e-koolis, kunstlikult ei soovita Koolielu õpilasi tuua, küll aga arvatakse, et õpilastele võiks mingil moel õpiabi pakkuda, näiteks foorumi kaudu.

Kasutajad soovivad Koolielu koolirahvale rohkem tutvustada, korraldada kasutajakoolitusi. Selleks, et kasutajaskonnal oleks lihtsam portaali pakutavaid võimalusi ära kasutada, tuleb toimetusel veelgi rohkem teha selgitustööd olemasolevate funktsionaalsuste kohta.

4. Kasutatud kirjandus

„Õpetaja Võrguvärv – koht, kus võib saada nakatatud“, Mart Laanpere, 2000
http://www.ise.ee/infoleht/infoleht4/opetaja_vorguvarav.htm

Õpetaja e-portfoolio – kellele ja mille jaoks?, Ljudmilla Roždestvenskaja 2011
<http://koolielu.ee/pg/info/readnews/65897>

Kasulikku lisalugemist:

Tiigrihüppe Sihtasutuse strateegia
<http://www.tiigrihype.ee/?dl=265>

Tiigrihüppe küsitlus „Tiigrihüppe Sihtasutuse poolt finantseeritud IKT vahendite kasutusaktiivsus Eesti üldhariduskoolis“
<http://www.tiigrihype.ee/?dl=322> (Koolielu puudutav lk 93-112)

Ülevaade Koolielu portaali esimesest ehk õppija veerandist 2010.-2011. õppeaastal, Kristi Semidor
http://issuu.com/semidor/docs/koolielu_e-raamat

5. LISAD

Lisa 1

Kasutajauuringu küsimustik

Küsimusi oli kokku 60. Need olid järgmised:

1. Vanus:

10-19
20-30
31-40
41-50
51-60
61+

Portaali külastamine

2. Kui sageli käite Koolielu portaalis?

Iga päev
Kord nädalas
Paar korda nädalas
Kord kuus
Harvemini

3. Kas olete ennast Koolielu kasutajaks registreerunud?

Jah
Ei

4. Miks olete ennast Koolielu kasutajaks registreerunud?

Et saada just seda teavet, mida pean olulisimaks
Soovin lisada uudiseid
Soovin lisada õppematerjale
Soovin lisada kuulutusi
Soovin teiste kasutajatega suhelda
Muu põhjus
Ei ole registreerunud

5. Kui sageli portaali sisse logite?

Kord nädalas
Paar korda nädalas
Kord kuus
Harvemini
Ei ole kasutajaks registreerunud

6. Kui Koolielu külastate, mida kavatsete enamasti teha?

Uudiseid lugeda
Otsida teavet kursuste, tööpakkumiste kohta
Otsida õppematerjale
Osaleda e-kursustel või õppimisüritustel
Otsida abi töövahendite juhendite seast
Muu

7. Kas Koolielu portaalis kajastatu seostub Tiigrihüppe Sihtasutuse tegemistega?

Jah
Ei

Koolielu avaleht, ajakirjanduslik osa, teemaveerandid

8. Kas saate Koolielu haridusuudiste osast piisavalt infot?

Jah

Ei

9. Nimetage 3-5 teemat/rubriiki, mis peaksid olema kindlasti Koolielu avalehel, avalehelt ligipääsetavad.

10. Nimetage 3-5 teemat/rubriiki, mis on Koolielu avalehel liigsed.

11. Kas olete märganud, et Koolielu portaalis on õppeaasta jaotatud ainete või teemade kaupa?

Jah

Ei

12. Tehke ettepanekuid, milliseid teemasid võiks Koolielus veel käsitleda!

13. Kas olete osalenud mõnel ainekuude/teemaveerandite konkursil?

Jah

Ei

14. Tehke ettepanekuid, milliseid konkursse võiks järgmisel õppeaastal korraldada!

15. Millistel teemadel võiks veel e-kursusi korraldada?

16. Kas Koolielu portaali pakutavad tegevused (e-kursused, konkursid) ja käsitletavat teemasid pakuvad huvi, kutsuvad osalema?

Jah

Ei

17. Tehke ettepanekuid, millised tegevused teile veel huvi pakuks!

Koolielu ja õpilased

18. Kas olete huvitatud õpilaste-õpetajate vahelise suhtluse tekkimisest Koolielu portaalis?

Jah

Ei

19. Tehke ettepanekuid, kuidas õpetajate-õpilaste suhtlus võiks toimima hakata!

20. Mida tuleks õpilastele Koolielu portaalis pakkuda?

Koolielu seadistamine, portaali võimaluste ärakasutamine

21. Kas olete püüdnud oma töölauda (Minu Koolielu) seadistada (töölauale saate tömmata vidinate abil enda ainet puudutava info jms)?

Jah

Ei

Pole kasutajaks registreerunud

22. Kas seadistamise vidinate galerii on arusaadav, lisainfot piisavalt, kas juhised on kergesti leitavad ja selged?

Jah

Ei

Pole kasutajaks registreerunud

23. Kas olete ka eraldi oma profiili seadistanud (profiili seadistamise kaudu saate enda tehtut teistele kasutajatele esitleda)?

Jah
Ei
Pole kasutajaks registreerunud

24. Täpsustage miks või lisage ettepanekud profiili paremaks ära kasutamiseks!

25. Kas Koolielu portaalis loodud profiili võiks ära kasutada oma e-portfoolio loomiseks?

Jah
Ei
Pole kasutajaks registreerunud

26. Kas olete kasutanud portaalisest kirjavahetuse võimalust?

Jah
Ei
Pole kasutajaks registreerunud

27. Kas olete tellinud enda töölauale, profiililehele RSS-voogu (infovoogu)?

Jah
Ei
Pole kasutajaks registreerunud

28. Kas olete lisanud endale Koolielu kasutajaks registreerunute hulgast sõpru?

Jah
Ei
Pole kasutajaks registreerunud

29. Kas kasutate aktiivselt ära portaali pakutavaid võimalusi koostööks, suhtlemiseks, õppimiseks, õppematerjalide lisamiseks?

Jah
Ei

30. Mis motiveeriks Teid rohkem suhtlema hakkama Koolielu portaali registreerunud kasutajaskonnaga?

Kogemuste jagamine
Kasutan ja suhtlen aktiivselt, ei ole takistusi
Lisatud õppematerjalidele tagasiside saamine
Soovituste saamine õppematerjalide osas
E-portfoolio koostamine
Koostööprojektid
Suhtlemine oma aine inimestega

31. Ettepanekud Koolielu kasutajaskonna aktiveerimiseks!

Koolielu õppematerjalide osa

32. Kui tihti otsite Koolielu portaalist õppematerjale?

Iga päev
Paar korda nädalas
Kord nädalas
Kord kuus
Harvemini

33. Millist õppematerjali otsimise viisi eelistate kasutada?

Kasutan lihtsat märksõnaotsingut
Kasutan täpsustatud otsingut
Valin aine, siis kooliastme
Kasutan õppematerjalide lehekülje vasakus veerus paiknevat õppekava struktuuripuud

Ei ole õppematerjale otsinud

34. Kas otsingutulemused on selged ja annavad piisavalt teavet?

Jah

Ei

35. Mida soovitaksite õppematerjalide otsingus muuta?

36. Kas õppematerjalide kirjeldused annavad piisavalt teavet?

Jah

Ei

37. Kas olete Koolielu portaali õppematerjale lisanud?

Jah

Ei

Pole kasutajaks registreerunud

38. Kas on tekkinud probleeme õppematerjalide lisamisel?

Jah

Ei

Pole kasutajaks registreerunud

39. Milliseid probleeme õppematerjalide lisamisel on tekkinud?

40. Mis motiveerib/motiveeriks teid oma õppematerjale üles panema, teistega jagama?

41. Kas aineleht annab teile piisavalt infot värskema ainealase info kohta?

Jah

Ei

Ei ole õppematerjalide osaga tegelenud

42. Mil moel saate infot viimati lisatud õppematerjalide kohta?

Uurin oma ainelehelt viimati lisatud õppematerjale

Uurin viimati lisatud õppematerjale

Ei ole õppematerjalide osaga tegelenud

43. Kas õppematerjalide loetelu juures olevad ikoonid on arusaadavad?

Jah

Ei

44. Kas olete kasutanud Koolielu õppematerjalide RSS-voo tellimise võimalust?

Jah

Ei

Ei ole õppematerjalide osaga tegelenud

45. Kas olete loonud kogumikke Koolielu portaalis olevatest õppematerjalidest?

Jah

Ei

Ei ole õppematerjalide osaga tegelenud

Töövahendid Koolielus

46. Kas olete kasutanud Koolielu portaali Töövahendite alajaotusse kogutud infot?

Jah

Ei

Ei ole õppematerjalide osaga tegelenud

47. Kas leiate vajaliku töövahendi kohta infot piisavalt kiiresti?

Jah

Ei

Ei ole õppematerjalide osaga tegelenud

48. Ettepanekud töövahendite alajaotuse kohta!

Kogukonnad Koolielus

49. Kas olete loonud või liitunud mõne kogukonnaga Koolielu portaalis?

Jah

Ei

50. Mida peaks kogukondade lehtedel muutma, et see kasutajale mugavam oleks?

51. Millise kogukonnaga tahaksite liituda? (sai hääletada mitut)

Ainealase kogukonnaga

Õppimise/koolituse kogukonnaga

Huvialase kogukonnaga

Projektikogukonnaga

Muu

Koolielu vestlusring

52. Kas olete Koolielu vestlusringiga rahul?

Jah

Ei

53. Mis jääb vestlusringi osas puudu, ettepanekud parandamiseks?

54. Kas vestlusringi osas võiksid õpetajad-õpilased omavahel suhtlema/küsima-vastama hakata?

Jah

Ei

Kuulutused Koolielus

55. Kas olete Kooliellu kursust, töökuulutust lisanud?

Jah

Ei

56. Ettepanekud töökuulutuste, kursuste alajaotuste parandamiseks!

Kokkuvõtteks

57. Millises Koolielu portaali alajaotuses (nt uudised, õppematerjalid, töövahendid, kogukonnad) kõige sagedamini probleeme tekkinud?

58. Millised alajaotused on jäänud teie poolt täiesti kasutamata? Miks?

59. Mis Koolielu portaalis kõige rohkem häirib/silma riivab?

60. Mis Koolielu portaali juures kõige rohkem meeldib?